

Chelčického 4, 702 00 Ostrava, Česká republika, tel., fax: +420 596 114 440, tel.: 596 114 469
e-mail: rimmel@rceia.cz, <http://www.rceia.cz>

Název zakázky : Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84
Číslo zakázky : 21005
Objednatel : Olomoucký kraj

POSUDEK

DOKUMENTACE O POSUZOVÁNÍ VLIVŮ ZÁMĚRU

Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84

NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(zpracováno dle §9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění)

Ing. Vladimír Rimmel

držitel autorizace MŽP ČR č.j. 3108/479/opv/93, vydáno dne 3.6.1993,
prodlouženo rozhodnutím MŽP, č.j: 34063/ENV/06.

Ostrava, květen 2010

OBSAH:

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE.....	3
II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE	4
1. Úplnost dokumentace	4
2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci, včetně použitých metod hodnocení	5
3. Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí	13
4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahující státní hranice	13
III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	13
IV. POSOUZENÍ OPATŘENÍ NAVRŽENÝCH K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ....	13
V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH VYJÁDŘENÍ OBDRŽENÝCH K DOKUMENTACI.....	15
VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	29
VII. NÁVRH STANOVISKA	30
I. Identifikační údaje.....	30
II. Průběh posuzování	31
III. Hodnocení záměru	33
ZÁVĚR.....	39

I. Základní údaje

1. Název záměru:

Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84

2. Kapacita (rozsah) záměru:

Součástí záměru jsou následující objekty:

- vakový jez (dvě pole po 23,5 m, pevný práh, vaková konstrukce výšky 3 m)
- rybí přechod (délka 700 m, šířka 4 až 6 m, hloubka 0,4 – 1,2 m, průtok do 2 m³/s)
- štěrkové lavice (4 místa, hloubka 0 – 0,5 m, šířka 5 – 30 m, délka 35 – 50 m, celková plocha 2400 – 3000 m²)
- malá vodní elektrárna (MVE) (instalovaný výkon 2x 250 kW, max. dosažitelný výkon 2x 186 = 372 kW, max. průtok 2x 9,2 = 18,4 m³/s při spádu 2,7 m)
- příjezdová komunikace (délka 250 m, šířka 3,5 m)
- vyústění dešťové kanalizace VAÚ Věrovany (jímka, potrubí cca 870 m, DN 300 – 400)
- terénní úpravy v nadjezí (levý břeh – mokřady a tůň - délka 1 000 m, plocha 12 000m²; pravý břeh – poproudový skluz, páteřní stružka, extenzivně sečené louky – délka 600 m, plocha 30 000 m²)
- přípojka vyvedení výkonu (sloupová trafostanice, přípojný kabel)

3. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území):

Kraj:	Olomoucký
ORP:	Přerov, Olomouc
Obec:	Tovačov, Věrovany, Citov, Dub nad Moravou
Katastrální území:	Tovačov (768014), Věrovany (780260), Citov (617857), Dub nad Moravou (633275)

4. Obchodní firma oznamovatele

MVDr. Jiří Zatloukal - ZAMU

5. IČ oznamovatele

47204664

6. Sídlo (bydliště) oznamovatele

Slatinice 246, 783 42 Slatinice

II. Posouzení dokumentace

1. Úplnost dokumentace

V této části posudku je hodnocena úplnost dokumentace po stránce odborné i formální.

Část A – bez připomínek

Části B.I – B.III. - Jednotlivé kapitoly části B jsou z hlediska úplnosti zpracovány v požadovaném rozsahu a struktuře informací.

Část C.I, C.II – Kapitoly jsou zpracovány v souladu s požadavky přílohy č. 4, v dostatečném rozsahu a obsahují všechny důležité informace a údaje ve vztahu k navrženému záměru, včetně shrnutí informací obsažených v biologickém a naturovém hodnocení, které tvoří přílohy dokumentace.

Kapitola C.III – Jedná se o přehledné shrnutí informací obsažených v kapitolách C.I a C.II. Konce odstavců na str. 68 nadbytečně uvádějí závěry hodnocení vlivů, které následuje v kapitole D.

Část D – Kapitola je zpracována po formální stránce adekvátním způsobem.

Část E – Záměr je předkládán v jediné variantě umístění i technického řešení. Nulová varianta není v dokumentaci samostatně podrobně hodnocena. Tato kapitola obsahuje stručné textové srovnání nulové a aktivní varianty, není však komplexní (nezabývá se všemi hodnocenými složkami ŽP). Vhodné by bylo srovnat tyto varianty mimo jiné z hlediska časového vývoje (nulovou variantu nelze považovat za statický stav, je vhodné zohlednit možnosti revitalizace vodního toku, popř. již probíhající revitalizační procesy).

Část F - na základě stručného shrnutí závěrů hodnocení je záměr navržen k realizaci, z hlediska úplnosti lze kapitolu bez výhrad akceptovat.

Část G – obsahuje souhrn technického řešení a závěry provedeného hodnocení vlivů. Jedná se o 8 stran textu, který obsahuje řadu numerických údajů. S ohledem na účel kapitoly, tj. poskytnutí všeobecné informace o záměru širší veřejnosti, se tento rozsah jeví jako neúměrně velký. Vzhledem k subjektivnímu vnímání toho, co je pro jednotlivé laické čtenáře ještě srozumitelné, se nejedná o významný nedostatek. Kladně je nutno hodnotit zařazení mapy umístění záměru do této kapitoly, postačil by však zde pouze 1 mapový podklad.

Část H - bez připomínek

Z hlediska úplnosti a po celkové formální stránce je dokumentace zpracována kvalitně.

2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci, včetně použitých metod hodnocení

2.1. Hodnocení správnosti údajů části B

Na str. 19 se hovoří o vzestupu „spodních“ vod jako o pozitivním efektu záměru. Pozitivní hodnocení vlivu trvalého zvýšení hladiny podzemní vody v důsledku 3 m vzduť hladiny Moravy na navrženém jezu nelze paušalizovat. Podrobně je tento vliv komentován v hodnocení kapitoly D.

Je zde dále uvedeno, že regulace toku Moravy umožnila obdělávání rozsáhlých ploch, které byly do té doby z důvodu zamokření zemědělsky nevyužitelné. S tímto tvrzením lze souhlasit. Je zřejmé, že regulace toku v 19. století významně snížila biodiverzitu a narušila přírodní prostředí „výměnou“ za jiné hodnoty, tehdy celospolečensky významné.

V kapitole B.I.5 je uvedeno, že záměr je příznivým krokem k revitalizaci krajiny v důsledku zvýšení hladiny povrchové a podzemní vody, která v minulosti poklesla vlivem regulace toku Moravy. Z biologického hodnocení i dalších částí dokumentace však vyplývá, že diverzita ve vodním ekosystému vlastního toku Moravy v úseku vzduť po realizaci záměru poklesne, dotčeny budou především citlivé reofilní druhy ryb a bentos, které budou nahrazeny tolerantnějšími druhy. Pozitivně bude ovlivněna přibřežní vegetace, především bylinného patra. Revitalizace koryta Moravy bude v dotčeném úseku prakticky znemožněna. Lze tedy konstatovat, že **z hlediska biodiverzity a revitalizace krajiny celkově bude přínos záměru přinejmenším sporný, spíše záporný.**

Záměr lze údajně dle kapitoly B.I.5 hodnotit jako „stavbu celospolečenského významu“ s poukazem na využití obnovitelných zdrojů. Maximální dosažitelný výkon MVE činí 372 kW. Mluvit v této souvislosti o celospolečenském významu je přinejmenším **nadsazené a působí silně účelově**, zejména ve srovnání s možnostmi dosáhnout obdobného výkonu využitím jiných obnovitelných zdrojů (spalování biomasy, využití větru či solární energie), u kterých je možno negativní vlivy na životní prostředí snížit obvykle podstatně účinněji. Při navrženém nízkém maximálním výkonu bude případný přínos z celospolečenského hlediska velmi malý. Za stavbu celospolečenského významu lze považovat zdroje energie, které mohou ovlivnit energetickou bilanci celé České republiky.

Kapitola B.I.5 dále zmiňuje **údajný pozitivní vliv na další vývoj biokoridoru řeky Moravy**, přičemž není zřejmé, z čeho toto tvrzení vychází. **Dokumentace naopak obsahuje řadu informací o očekávaném snížení prostupnosti** pro některé ohrožené a citlivé druhy. Zároveň je v dokumentaci, např. biologickém hodnocení, uvedeno, že navržený rybí přechod a další opatření jsou schopna tato negativa kompenzovat pouze částečně.

Kapitola B.II.3 neobsahuje informace o zdrojích štěrku pro štěrkové lavice, zda bude využit místní materiál, z jaké vzdálenosti, chybí množství bilance. Není uvedeno, jak a v jakém množství bude nakládáno s balastní zeminou, nejsou popsány přesuny hmot, trasy apod. Rovněž dokumentace neřeší zdroj, množství a přepravní trasy hrubého kameniva.

Kapitola B.II.4 neuvádí, zda, a v jakém množství budou přepravovány stavební materiály (štěrk, kamenivo, zemina pro štěrkové lavice, rybí přechod apod.) po veřejných komunikacích, nejsou specifikovány přepravní trasy.

V kapitole B.III.1 nejsou řešeny emise z automobilové dopravy po přístupových komunikacích v průběhu zemních prací a způsob jejich omezování. Vhodné je vyhodnotit tyto

vlivy v případě vedení tras zástavbou (resuspendovaná prašnost z nezpevněných cest a asfaltových komunikací znečištěných zeminou).

Kapitola B.III.3 neuvádí jednotlivé druhy předpokládaně vznikajících odpadů. V případě posuzovaného záměru budou odpady vznikat především při výstavbě. Významné množství odpadů ani významné negativní vlivy záměru na životní prostředí spojené s produkcí odpadů nelze předpokládat. Nejedná se proto o závažný nedostatek a použitý zjednodušený přístup lze akceptovat.

Shrnutí hodnocení kapitoly B

S větší částí kapitoly B. lze souhlasit. Souhlasit však nelze s řadou nepodložených či nadsazených tvrzení v podkapitole B.I.5, která neodpovídají údajům na jiných místech dokumentace (Zdůvodnění potřeby záměru a jeho umístění). Celý text podkapitoly B.I.5 působí účelově. Ostatní nedostatky jsou méně závažné a nenarušují významně celkové hodnocení vlivů na životní prostředí.

2.2 Hodnocení správnosti údajů části C

Stěžejní pasáže části C jsou založeny na výsledku odborných posouzení (naturové a biologické hodnocení, hydraulický model). Závěry těchto odborných studií byly do textu dokumentace zapracovány odpovídajícím způsobem.

Na straně 46, v podkapitole „Staré ekologické zátěže a extrémní poměry“ není komentována existence evidovaných starých ekologických zátěží v dotčené oblasti. Je zde obsaženo pouze konstatování, že nejsou známy žádné staré ekologické zátěže, které by bylo nutno sanovat před realizací záměru. Tato problematika je řešena dále v kapitole C.II.3, podkapitole „Staré ekologické zátěže“, kde je správně dokumentována přítomnost 6 okolních řízených a neřízených skládek odpadů menšího rozsahu - starých ekologických zátěží.

Informace o geologii a úrovni hladiny podzemní vody v kapitole C.II.2 dokumentace jsou pro jednoznačné posouzení vlivů nedostatečné – odůvodnění viz kapitola „Hodnocení správnosti údajů části D“ předkládaného posudku.

V kapitole C.II.5 je citována informace o souladu záměru s ÚP Tovačov platná do 11.2.2010. V době podání dokumentace byla tedy tato informace platná. Soulad s ÚP Citov není součástí dokumentace, záměr zde svou stavební částí nezasahuje.

V kapitole C.III je předjímán závěr hodnocení provedeného následně v části D. Jedná se o nadbytečný text, předmětná kapitola by měla hodnotit stávající únosnost zatížení území a působení současných rizikových faktorů, nikoliv zátěž spojenou s navrženým záměrem.

K ostatním kapitolám části C nejsou připomínky.

Shrnutí hodnocení kapitoly C

Celkově tato část spolu s plným textem příloh dokumentace poskytuje pro hodnocení možných vlivů na životní prostředí dostatek informací.

2.3 Hodnocení správnosti údajů části D

Základní předpoklady a klasifikace možných vlivů

V kapitole D.I.1, lze ocenit snahu o jednotný a jasně definovaný způsob slovního hodnocení vlivů na jednotlivé složky životního prostředí. Terminologie hodnocení je shrnuta v úvodních tabulkách. Následně použitá terminologie hodnocení vlivů v kapitole D.I však tabulkám plně neodpovídá (např. termíny „mírné“ či „zanedbatelné“ vlivy).

Vlivy na veřejné zdraví, ovzduší a klima, hlukovou situaci

Kapitola D.I.2 a D.I.3 postrádá podrobnější hodnocení vlivů na ovzduší spojených s výstavbou, zejména z případných přesunů hmot (štěrky, zemina, kamenivo) nákladními automobily (resuspendovaná prašnost z nezpevněných cest a znečištěných asfaltových komunikací). Je zde pouze konstatování, že nedojde k překračování imisních limitů, půjde o krátkodobé činnosti omezené na nejbližší okolí staveniště a emise budou nižší než při provádění polních prací. Jedná se hlavně o budování by-passu, štěrkových lavic a opevnění břehů v podjezí. V zásadě lze s tímto tvrzením souhlasit, měla by zde však být okomentována předpokládaná situace v oblasti nejbližší zástavby (zda, jak dlouho a v jaké míře může docházet ke znečištění komunikací zeminou či zátěží prašným úletem z nákladních aut - dokumentace neuvádí přepravní trasy materiálů).

Vlivy na povrchové a podzemní vody

V kapitole D.I.5, na str. 73, je chybně formulována věta týkající se výšky vzduť: „cca 2 metrové navýšení hladiny bude dosahovat do 2,5 km (po most Věřovany – Citov), zbývající úsek je navýšen méně než 1m“. Změna výšky vzduť v daném místě pochopitelně nebude skoková. Dokumentace neobsahuje podélný profil řeky v celé délce vzduť, takže je obtížné z textu zjistit, zda v místě mostu bude vzduť 2 m či 1 m. Celková délka vzduť je v dokumentaci stanovena na 6 km. Dle informací v části C má řeka vyšší spád v horní části vzduť, v dolním úseku je spád přibližně poloviční. Je proto logické předpokládat, že v místě mostu, tj. ve vzdálenosti 2,5 km, bude ještě výška vzduť činit více než polovinu výšky vzduť, které je očekáváno v místě navrženého jezu. Takový předpoklad však nekoresponduje s údajem v kapitole D.I.7, kde je uvedeno, že do vzdálenosti 3 km (polovina délky vzduť) bude vzduť přesahovat pouze 0,77 m.

Pro odpovídající hodnocení vlivů na odtokové poměry a podzemní vodu chybí v dokumentaci podrobnější informace o podélném profilu dotčeného úseku toku. Podélný profil by měl obsahovat zákres kynety, bermy, okolního terénu a výšky případných hrází (na obou březích), úrovně hladiny v řece před realizací záměru (při různých průtocích – podstatné jsou v tomto případě cca 10-denní a dlouhodobější) a úrovně vzduť hladiny po vybudování jezu. Tyto informace musí být doplněny ve vzduť úseku řeky podrobnějšími informacemi o geologii v blízkosti koryta Moravy, zejména o poloze a spojitosti fluvialních hlín. Bez syntézy těchto informací nelze zodpovědně vyhodnotit vliv na hladinu podzemní vody v okolí řeky, degradaci půd ani na zamokření pozemků.

Bodové informace, které hodnotí vztah úrovně terénu a výšku hladiny podzemní vody ve vypořádání připomínek a v kapitole C.II.2 dokumentace jsou pro jednoznačné posouzení vlivů nedostatečné. Takové hodnocení není schopno zachytit lokální terénní deprese (slepá

ramena a pohřbená koryta řeky) a případné změny geologických podmínek (případná lokální absence hydraulického izolátoru – fluviačních hlín – v nadloží štěrkového kolektoru).

Vypovídací schopnost hydraulického modelu je dána podrobností vstupních dat. Z dokumentace není zřejmé, zda se zpracovatelé modelu zabývali možnou nespojitostí povodňových hlín, která může ovlivnit napjatostní poměry ve zvodni při zvýšené hladině v řece (nadprůměrné průtoky v Moravě, vzduť navrženým jezem). Jedná se přitom o faktor, který **může mít zásadní vliv na:**

- 1) **Zamokření pozemků** a související degradaci půd (zintenzivnění glejových procesů), které jsou v současnosti zemědělsky využívány.
- 2) **Vymývání znečištění na ploše starých ekologických zátěží** – skládek odpadu. V daném případě se jedná zejména o zátěž č.53 Věrovany vzdálenou od řeky cca 330 m v dolním úseku vzduť, takže po vybudování jezu zde lze na základě informací obsažených v dokumentaci očekávat zvýšení hladiny podzemní vody o 1-2 m. Izolační funkce povodňových hlín v tomto místě, charakter ukládaných odpadů (téměř 60 000 m³), a tudíž ani druh znečištění nejsou v dokumentaci specifikovány. Zátěž č. 54 u Nenakonic leží již výše proti proudu, nižší vzduť hladiny Moravy zde pravděpodobně nebude mít z hydrogeologického hlediska na mobilitu znečištění vliv, přesto by měla být tato možnost prověřena.
- 3) **Změny geotechnických poměrů** – únosnost a stabilitu území. Pokud dojde k dlouhodobějšímu průniku podzemní vody do horizontů, které se v minulosti nacházely mimo saturovanou zónu, mohou být ovlivněny mechanické vlastnosti zemin. S ohledem na rovinatý charakter lokality mohou být případné škody vázány především na hráze a svahy koryta řeky, je ale nutno zaměřit se také na možné poklesy terénu v místě antropogenních navážek v širším okolí (do několika set m od řeky).

Z dokumentace dále není zřejmé, na základě čeho byl při modelování v MODFLOW přijat předpoklad, že vodní tok Morávka nekomunikuje s hladinou podzemní vody v kvartérním štěrkovém kolektoru. Obdobně není vysvětleno, proč v případě Hradeckého a Křenovského rybníka je předpokládána hydraulická komunikace s touto zvodní, zatímco u Mlýského náhonu nikoliv. Dle našeho názoru lze s ohledem na předpokládanou kolmataci dna rybníků předběžně předpokládat omezenou nebo žádnou hydraulickou spojitost, o úrovni izolátoru – povodňových hlín ve vztahu ke dnu rybníka nejsou v dokumentaci informace. S ohledem na vzdálenost Morávky a úroveň jejího dna nebude mít tato nejistota na závěry hodnocení vliv (případná rozvodnice mezi Morávkou a Moravou bude ležet poblíž Morávky, tj. dostatečně daleko od vlivu záměru, odtokové poměry podzemních vod nebudou ovlivněny). Mocnost kolektoru je dle dokumentace několik m, takže ani v hypotetickém případě, že rybníky s podzemní vodou kvartérní zvodně nekomunikují, je nelze považovat za bariéru proudění podzemní vody. Na hodnocení vlivů na podzemní vodu proto nebude mít případná kolmatace dna rybníků podstatný vliv. Neplatil by však vypočtený strmý hydraulický gradient mezi rybníky a tokem Moravy.

Vlivy na půdu, geologické poměry a přírodní zdroje

Kapitola D.I.6 se nezabývá možnými změnami půdních vlastností a souvisejícími dopady na stávající zemědělskou činnost. **Nebyly dostatečně posouzeny důsledky degračních procesů v půdě (rozvoj glejových procesů)** vlivem očekávaného trvalého zvýšení hladiny podzemní vody, ke kterému dojde po vybudování jezu do vzdálenosti několika set m od řeky (v blízkosti řeky zvýšení i přes 2 m). Místo toho je zde uvedeno, dle našeho názoru nepodložené tvrzení, že vliv na kvalitu půdy na okolních pozemcích lze hodnotit jako bezvýznamný, a že záměr neovlivní kvalitu půdy v dotčeném území.

Na str. 82, v podkapitole „Vlivy na horninové prostředí a morfologické charakteristiky“ je uvedeno, že za předpokladu vzniku mokřadů bude zapotřebí realizovat odvodňovací kanál, který by ochraňoval sousední pozemky před zamokřením. Jedná se údajně o oblast břehů cca do 1000 m nad profilem jezu. Zpracovatel dokumentace tedy pravděpodobně předpokládá, že vzdušná hladina v řece, potažmo v prostoru případných mokřadů, bude na úrovni, která zamokření pozemků může způsobit. Není vysvětleno, proč v okolí případných mokřadů zamokření hrozí, zatímco v okolí koryta Moravy po vybudování jezu nikoliv. Je předpokládáno, že hladina v případných mokřadech bude výše než vzdušná hladina v korytě Moravy? Tyto informace je nutno doplnit s ohledem na jejich význam pro hodnocení škod na majetku.

Vlivy na živé složky přírody

V kapitole D.I.7 je vliv na flóru očekáván spíše pozitivní (přiblížení úrovně hladiny blíže stavu před regulací toku), hodnocení je v souladu se závěry naturového a biologického hodnocení. Lze s ním souhlasit.

Hlavním očekávaným negativním vlivem na faunu je změna podmínek ve vlastním korytě řeky Moravy. Do cca 3 km nad navrženým jezem dojde k zániku proudných úseků. S tím souvisí očekávané zanášení dna v tomto úseku jemnými částicemi (změna prostředí oproti stávajícím úsekům s hrubozrnným dnem). Důsledkem bude změna skladby bentontů, což představuje také změnu potravní nabídky pro ichtyofaunu. Dojde tedy ke změně druhové skladby ichtyofauny v nadjezí. Dle dokumentace se bude jednat o změny početnosti populace jednotlivých druhů, k úplnému vymizení žádného druhu, včetně reofilních, nedojde. Hodnocení vlivů na je založeno na naturovém hodnocení, které tvoří přílohu dokumentace a bylo zpracováno RNDr. Jiřím Veselým a na biologickém hodnocení vypracovaném Mgr. Stanislavem Mudrou v září 2009.

Závažným aspektem hodnocení vlivů záměru je **dopad na EVL Chropýňský luh**. Předměty ochrany této EVL jsou v naturovém posouzení shrnuty následovně:

předmět ochrany	vliv	poznámka
3150 - Přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu <i>Magnopotamion</i> nebo <i>Hydrocharition</i>	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
6150 Silikátové alpské a boreální trávníky	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
6430 - Vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně (M7 Bylinné lemy nížinných řek).	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
6510 - Extenzivní sečené louky nížin až podhůří (<i>Arrhenatherion</i> , <i>Brachypodio-Centaureion nemoralis</i>).	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
91E0* - Smišené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>).	+1	Vzdutí bude zlepšovat životní prostředí druhu
91F0' - Smišené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>), j. habrolistým (<i>U. minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo j. úzkolistým (<i>F. angustifolia</i>) podél velkých řek atlantské a středoevropské provincie (<i>Ulmion minoris</i>)	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
bobr evropský (<i>Castor fiber</i>)	+1	Vzdutí bude zlepšovat životní prostředí druhu
čolek velký (<i>Triturus vulgaris</i>)	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
hrouzek Kesslerův (<i>Gobio kesslerii</i>)	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
modrásek bahenní (<i>Maculinea nasithous</i>)	0	Nevyskytuje se v oblasti záměru
ohniváček černočárý (<i>Lycaena dispar</i>)	0	Může se vyskytovat v lemech a ruderalizovaných porostech břehů

S většinou textu hodnocení vlivů na lokality soustavy NATURA v příloze dokumentace lze souhlasit. V závěrečném shrnutí jsou však obsažené informace nesprávně interpretovány.

Celistvost lokality je dle metodického pokynu MŽP (Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů uveřejněná ve věstníku MŽP v listopadu 2007) definována následovně:

„Celistvostí u EVL a PO rozumíme udržení kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany. V dynamickém pojetí jde o schopnost ekosystémů nadále fungovat způsobem, který je příznivý pro předměty ochrany z hlediska zachování, popř. zlepšení jejich stávajícího stavu. Tento pojem je také nutno chápat v širokém smyslu jako integritu (viz angl. integrity v textu směrnice o stanovištích) nejen topografickou či geografickou, ale též časovou, populační apod. Narušením celistvosti tak může být

i ochuzení druhové diverzity jednotlivých biotopů, přerušení přirozených komunikačních kanálů, migračních cest nebo např. změny ekosystému způsobené zanesením nových druhů. “

Dle našeho názoru **není v případě posuzovaného záměru splněna podmínka „udržení kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany“**. Cílem ochrany je zachovat vhodné podmínky pro předmět ochrany v přítomném ekosystému (způsob fungování ekosystému má být z pohledu zachování, popř. zlepšení stávajícího stavu předmětů ochrany příznivý). To, zda se v daném území druh aktuálně vyskytuje, či nikoliv, není podstatné. Tento přístup je nezbytný pro zachování možnosti úspěšné budoucí revitalizace vodního toku, který byl v minulosti postižen nešetrnými antropogenními zásahy. **Nelze stávající podmínky pro předmět ochrany na lokalitě dále vědomě zhoršit s poukazem na skutečnost, že v dané lokalitě se předmětný druh momentálně nevyskytuje.**

V této souvislosti je třeba také zmínit skutečnost, že pokud je výskyt určitého druhu v území sporný (např. hrouzek „Kesslerův“) je potřeba uplatňovat zásadu předběžné opatrnosti (viz výše citovaný metodický pokyn MŽP, kapitola Principy zpracování naturového hodnocení, odst. 9).

Jak vyplývá z odborných studií i dokumentace, záměr z pohledu předmětů ochrany s výjimkou Bobra evropského podmínky v dotčené části toku zhoršuje, tzn. nezachovává ani nezlepšuje stávající stav, jak je požadováno v definici celistvosti. V posuzované dokumentaci a autorizovaném naturovém hodnocení je uvedeno, že negativní důsledky záměru lze navrženými opatřeními pouze zmírnit, nikoliv eliminovat.

„Ochuzení druhové diverzity jednotlivých biotopů“ zmiňované v definici celistvosti, po realizaci záměru podle všech předpokladů, informací v textu dokumentace, v naturovém i biologickém hodnocení, po realizaci záměru nastane (nadjezí v úseku o délce několika km). **Jedná se tedy nepochybně o narušení celistvosti lokality ve smyslu definice.**

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti, v souladu se závěry „Posudku na hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy NATURA 2000 dle §45i zákona č. 114/92 Sb.“ (L. Merta, květen 2010), který tvoří samostatnou přílohu tohoto „EIA posudku“, **nelze souhlasit se závěrečným souhrnným hodnocením, že záměr nemá významný negativní vliv na předměty ochrany ani celistvost lokality.**

Vlivy na krajinu a krajinný ráz

K významným vlivům nedojde. S názorem zpracovatele dokumentace lze souhlasit.

Vlivy na dopravní a jinou infrastrukturu

Předpokládán je nevýznamný vliv. S hodnocením lze souhlasit.

Vliv na hmotný majetek, kulturní památky a tradice

Vliv záměru na kulturní památky a tradice bude nulový.

Vlivy na hmotný majetek jsou v dokumentaci hodnoceny nedostatečně. Trvají nejistoty spojené s dopady trvalého vzestupu hladiny podzemní vody v okolí řeky Moravy po vybudování jezu (popsáno výše - hodnocení Vlivů na podzemní a povrchovou vodu, půdu,

geologické poměry a přírodní zdroje). **Na základě informací poskytnutých v dokumentaci nelze vyloučit škody na pozemcích.**

Jiné ekologické vlivy

Uváděné snížení emisí do ovzduší vlivem náhrady spalovacích energetických zdrojů za navrženou vodní elektrárnu je nadhodnocené. Orientačním výpočtem TZL s využitím emisních faktorů dle vyhl. 205/2009 Sb. (účinnost odlučování TZL 99 %) i nezávisle provedeným odhadem dle výrobní emise připadající na vyrobený GJ elektrické energie, která je obvyklá pro velké energetické zdroje (černé uhlí, výhřevnost 23 MJ/kg, 7-15 g/GJ) lze očekávat přibližně čtvrtinovou úsporu, než jaká je uvedena v dokumentaci (309 – 322 kg/rok namísto 1330 kg/rok). Také v této kapitole proto dokumentace naznačuje účelový, nikoliv expertní, objektivní přístup. Úspora emisí ostatních uváděných znečišťujících látek nebyla v rámci posudku prověřována.

Komplexní charakteristika vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti a možnosti přeshraničních vlivů

Kapitola shrnuje vyhodnocení provedené v předchozím textu. Tomu odpovídají také obsažené informace, které nejsou vždy dostatečně podloženy, popř. jsou zde vyvozovány nesprávné záměry. **Nelze souhlasit s hodnocením, že záměr v podobě, ve které byl předložen, lze označit pro dané území jako únosný a podmíněčně akceptovatelný.**

Nesouhlas zpracovatele posudku vyplývá zejména z odlišného názoru na závěr naturového hodnocení. Ostatní nedostatky (zejména nedostatečné vyhodnocení vlivů na podzemní vodu a půdu, potažmo hmotný majetek) jsou v případě potřeby řešitelné dopracováním dokumentace. Na základě informací, které jsou obsaženy v dokumentaci, nelze však tyto nedostatky odstranit.

Bez významné změny technického řešení záměru, zejména výšky vzdouvacího objektu, nelze se závěry vyslovenými v dokumentaci souhlasit. Zpracovatel posudku si je přitom vědom, že snížení vzdušného znečištění realizací záměru z technicko-ekonomického hlediska velmi znesnadňuje až znemožňuje. Negativní vlivy záměru na životní prostředí jsou způsobeny hlavně jeho nevhodným umístěním.

2.4; 2.5 Hodnocení správnosti údajů částí E, F

S většinou textu této části dokumentace lze souhlasit. **Nelze souhlasit s tvrzením, že v případě aktivní varianty jsou dopady záměru na prvky ochrany přírody a krajiny přijatelné**, a to ani při dodržení navržených opatření. Nesouhlas vyplývá z odlišného pohledu zpracovatele dokumentace a posudku na hodnocení vlivů v části D dokumentace (viz výše).

2.6 Hodnocení správnosti údajů částí G

Většina textu je v souladu s názory zpracovatele posudku, podstatné **názorové rozdíly se však týkají výše popsaných vlivů na vodu, půdu a horninové prostředí, zejména však na EVL Chropýňský luh a ekosystémy dotčeného úseku řeky Moravy obecně.**

2.7 Hodnocení správnosti údajů části H

Nesouhlas zpracovatele posudku se závěry naturového hodnocení byl již podrobně objasněn výše. V ostatních aspektech je kvalita zpracování příloh dobrá. Nedostatkem, který znemožňuje ověřit některé informace uvedené v dokumentaci a dostatečně podrobně posoudit vlivy na okolní pozemky, je absence podélného profilu koryta Moravy a blízkého okolí (viz Hodnocení správnosti údajů části D, Vlivy na povrchové a podzemní vody).

3. Pořadí variant z hlediska vlivů na životní prostředí

Posuzovaná dokumentace je předložena v jedné variantě.

4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahující státní hranice

S ohledem na vzdálenost od nejbližší státní hranice nedojde k přeshraničním vlivům.

III. Posouzení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické a technologické řešení a rovněž navržený způsob provozování MVE odpovídá požadovanému nejvyššímu stupni ekonomicky realizovatelných pokrokových technologií a způsobů provozování, které jsou za účelem omezení emisí do jednotlivých složek životního prostředí prakticky ověřeny jako nejlepší dostupné techniky (BAT – Best Available Technique).

Posouzení technického řešení

Ve stávajícím stupni přípravy záměru je možno technické řešení investora považovat za nejlepší dostupnou techniku s ohledem na požadavky ochrany životního prostředí.

IV. Posouzení opatření navržených k prevenci, vyloučení, snížení, popř. kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí

Opatření uvedená v kap. D.IV. dokumentace je možno považovat za propracovaná, přiměřená charakteru a rozsahu záměru. Nelze je však považovat za dostatečná pro zajištění únosné míry negativních vlivů na životní prostředí. Při zachování navržených parametrů záměru (zejména umístění, výška a dosah vzduť jezu) jsou adekvátní kompenzační opatření z technicko-ekonomického hlediska velmi obtížně proveditelná, ne-li vyloučená.

S ohledem na kategorický požadavek ochrany EVL na zachování, popř. zlepšení podmínek příznivých pro předměty ochrany, přichází v úvahu prakticky jedině možnost negativní vliv záměru na ekosystémy vodního toku zcela eliminovat. Je otázkou, zda např. prodloužením rybního přechodu proti proudu, tj. do místa s nižším vzduť hladiny v řece a úpravou výšky vzduť jezu by bylo možno plně kompenzovat ztrátu stávajícího proudného úseku, zachovat

biodiverzitu a s jistotou zajistit, že podmínky v místě zaústění rybího přechodu do koryta Moravy již v žádném případě nemohou představovat překážku pro migraci reofilních druhů či jiné zhoršení příznivého stavu předmětu ochrany. Limitujícími faktory mohou být výška vodního sloupce, pomalejší proudění, s ním související zhoršený kyslíkový režim, charakter dna a druhové složení bentontů. Překážkou pro migraci druhů je zde myšleno ztížení, nikoliv znemožnění migrace. Překážkou, která migraci znemožňuje, zřejmě není ani řešení navržené v dokumentaci.

V případě prodloužení rybího přechodu by se na poměrně dlouhém úseku jednalo prakticky o vybudování souběžného, byť užšího koryta Moravy, takže je otázkou, zda by takové řešení bylo ekonomicky přijatelné a zda by negativní vlivy vlastního kompenzačního opatření (zabor půdy, řada negativních vlivů spojených s výstavbou, ovlivnění liniové zeleně podél toku apod.) nepřevážily jeho přínosy pro životní prostředí.

Opatření navržená v dokumentaci doporučujeme rozšířit následovně:

- Z dokumentace není zřejmé, proč je větší část rybího přechodu navržena s minimálním spádem a téměř veškerý spád přechodu je realizován v jeho spodní části. Údaj o spádu rybího přechodu v horní části 0,3%, který údajně odpovídá stávajícímu sklonu Moravy, nekoresponduje s údajem v dokumentaci na str.48, kde je uveden spád od 0,034% (dolní, lenitické úseky) po 0,069% (prouděné úseky v severní části zájmového území). Pro zajištění vábícího efektu by pravděpodobně postačoval nižší rozdíl hladiny. V dokumentaci není hodnocena případná zvýšená sedimentace v rovinaté části přechodu, která by vylučovala možnost zajistit hrubozrnné dno blízké přirozeným podmínkám v řece Moravě. Doporučujeme doplnit odůvodnění na veřejném projednání.
- Dokumentace neobsahuje informaci, zda byly při návrhu by-passu zohledněny přetoky vody horninovým prostředím mezi korytem Moravy se vzdutou hladinou a by-passem. Infiltrace může při větších hydraulických gradientech vést k vymývání jemnozrnných sedimentů až ke změně stability břehů (malá vzdálenost by-passu a Moravy – princip přehradní hráze). V případném dalším stupni přípravy záměru doporučujeme podrobněji ověřit geotechnické poměry osobou s odbornou způsobilostí.
- Na případech řady již vybudovaných rybích přechodů je zřejmé, že zajištění očekávané funkčnosti rybího přechodu v navržené délce je poměrně náročné a závisí na řadě technických detailů. Je nutno navrhnout činnosti, které v případě jeho omezené funkce optimalizují technické parametry problémových úseků. Nelze předložit jediné řešení, které je považováno za konečné, bez ohledu na jeho následnou funkčnost. V tomto smyslu doporučujeme dokumentaci doplnit. Detailní technické řešení rybího přechodu, včetně způsobu sledování jeho funkce a případných optimalizačních opatření, bude možno navrhnout v rámci územního a stavebního řízení.
- Dokumentace nedokládá, zda bude navržené odstraňování sedimentů z Citovského průpichu proplachováním (synchronizované odpouštění vakového jezu Citov a jezu Věrovany) dostatečně účinné. Z tohoto důvodu považujeme za nezbytné navrhnout záložní opatření v podobě mechanického odstraňování sedimentů v Citovském průpichu.
- Doporučujeme rozšířit návrh kompenzačních opatření o výsadbu dřevin, skladba by měla odpovídat fragmentům společenstev EVL Morava - Chropýňský luh podél dotčeného koryta Moravy.

V. Vypořádání všech vyjádření obdržných k dokumentaci

K posuzované **dokumentaci** vlivů záměru na životní prostředí bylo příslušnému úřadu doručeno 14 vyjádření a stanovisek dotčených obcí, územních samosprávných celků a dotčených správních úřadů, jejichž přehled tvoří následující tabulku.

č.	Autor vyjádření	Zn. (č.j.) vyjádření k dokumentaci	Ze dne
1	Olomoucký kraj, 1. náměstek hejtmána	KUOK/116706/2009-2/580	21.12.2009
2	Magistrát města Olomouce, OŽP	SmOl/ŽP/55/19542/2009/Dr	6.1.2010
3	Magistrát města Přerova, OŽP	2009/5965/ŽP/ČA	14.12.2009
4	Město Tovačov	METO 802/2009	21.12.2009
5	Obec Citov	434/2009	4.1.2010
6	ČIŽP, OI Olomouc	ČIŽP/48/IPP/0922065.001/09/OLH	8.1.2010
7	KHS Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci	M2OL4951S/2009	16.12.2009
8	Povodí Moravy, s.p.	PM011561/2010-203/So	19.4.2010
9	Povodí Moravy, s.p.	PM0057708/2009-203/So	28.1.2010
10	Český rybářský svaz	2037/09	6.1.2010
11	AOPK, Středisko Olomouc	1036/OLM/2009	28.12.2009
12	Hnutí DUHA, místní skupina Olomouc	-	5.1.2010*
13	Unie pro řeku Moravu	-	4.1.2010
14	TYTO, Občanské sdružení	-	5.1.2010

* v došlém vyjádření patrně překlep – uvedeno datum 5.1.2009

Zpracovateli posudku byla výše uvedená vyjádření zaslána spolu s dokumentací. Ze 14 vyjádření je 7 vyjádření souhlasných, avšak z toho 4 pouze za předpokladu splnění podmínek uvedených ve vyjádření, 7 vyjádření je nesouhlasných.

Následující text shrnuje obsah doručených připomínek k dokumentaci. Komentář zpracovatele posudku je uveden podtrženým textem.

1. Olomoucký kraj, 1. náměstek hejtmána

Sděluje, že dle platných ZÚR OK se při využívání území nepřipouští umístování staveb a zařízení obnovitelných zdrojů energie uplatňujících se, mimo jiné, v chráněných částech přírody, včetně oblastí NATURA 2000 a nadregionálních a regionálních prvků ÚSES. Předložený záměr se nachází v ose nadregionálního biokoridoru a dle výše uvedeného bodu není tudíž údajně v souladu se ZÚR. Umístování MVE se budou ZÚR OK zabývat v rámci jejich připravované aktualizace č.1. Dle vyjádření může Olomoucký kraj vyjádřit souhlas k záměru až po aktualizaci č.1 ZÚR OK a doporučuje vyčkat do aktualizace ZÚR OK.

Relevantní připomínka, záměr je v návaznosti na umístění v EVL a v ose nadregionálního biokoridoru v rozporu se stávajícími požadavky ZÚR OK.

2. Magistrát města Olomouce, OŽP

Oddělení vodního hospodářství

1. Záměr by neměl mít negativní dopady z hlediska zájmů chráněných dle vodního zákona, pokud budou dodržovány povinnosti stanovených vodoprávním úřadem a platná legislativa. Naopak povede k hospodárnému a účelnému využití povrchové vody.

S ohledem na očekávané zhoršení kvalitativních parametrů vody v jezové zdrži (např. zhoršené kyslíkové poměry, saprobita) lze navržený stav chápat jako dotčení zájmů chráněných vodním zákonem. Jedná se pouze o obecné povinnosti pro nakládání s vodami (§5, odst.1 - povinnost dbát o to, aby nedocházelo k porušování jiných veřejných zájmů chráněných zvláštními právními předpisy, vč. zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů; §6, odst.3 - nesmí být ohrožována jakost nebo zdravotní nezávadnost vod, narušováno přírodní prostředí). Jedná se o obecné proklamace ve vodním zákoně, bez uvedení limitních hodnot. Dotčení zájmů chráněných vodním zákonem je zde proto sporné. Jinak bez připomínek.

2. Příslušným úřadem pro povolení vodního díla je MěÚ Přerov. Upozorňuje na nepřesnosti v kapitolách B.I.8 Výčet dotčených samosprávných celků a B.I.9 Výčet navazujících rozhodnutí.

Formální nedostatek je odstranitelný v případných dalších fázích přípravy záměru, závěr hodnocení vlivů na životní prostředí neovlivní.

3. V předložené dokumentaci není dořešen převod zůstatkového průtoku pod jez. Toto bude nutno řešit v dalších v dalších fázích povolování akce.

Souhlasíme.

4. Návrh provozně-manipulačního řádu je nutné předložit ve fázi žádosti o nakládání s vodami a stavebního povolení. Po dokončení stavby je nutné zažádat o jeho schválení.

Legislativní požadavek, bez komentáře.

5. Pokud bude pro výstavbu odebírána voda z řeky Moravy, je nutné povolení k odběru povrchových vod.

Legislativní požadavek, bez komentáře.

Oddělení odpadového hospodářství a péče o prostředí

Nemá k předloženému záměru námitek, nakládání s odpady bude řešeno v rámci následných správních řízení.

Bez komentáře.

Oddělení ochrany ovzduší

Záměr se nedotkne zájmů ochrany ovzduší, bez připomínek.

Bez komentáře.

Oddělení péče o krajinu a zemědělství

Kompenzační opatření se vzhledem k trvalé, výrazné změně toku v délce cca 6 km jeví jako nedostatečná. Migrační možnosti ryb a vodních živočichů budou omezeny. Existenci štěrkových lavic a obdobných uměle vytvořených prvků nepovažují za funkční. V území je žádoucí zachovat klíčové úseky s proudy a peřejemi se štěrkovým a kamenitým dnem a mělké příbřežní zóny vyhledávané rybím plůdkem. Po realizaci stavby bude tok vykazovat charakter homogenního kanálu se specifickým uspořádáním dna a břehů, což nepovažují za žádoucí.

Relevantní připomínka, se kterou lze v zásadě souhlasit. Diskutabilní je otázka navržených štěrkových lavic, které jsou pravděpodobně schopny vzhledem ke členitosti poskytnout vhodnější úkrytové možnosti pro juvenilní stadia ryb než v případě realizace záměru bez těchto opatření, stávající charakter koryta však nenahradí (nežádoucí změna dnových sedimentů pravděpodobně nastane i v prostoru lavic, jejich dostatečné omývání v prostoru jezové zdrže je diskutabilní).

3. Magistrát města Přerova, OŽP

K předložené dokumentaci nejsou připomínky.

Bez komentáře.

4. Město Tovačov

Nemá k záměru námitek.

Bez komentáře.

5. Obec Citov

Vzdutí hladiny bude zasahovat do poloviny Citovského průpichu, což povede ke zvýšené sedimentaci. Obávají se, že vlivem vzdutí na řece Moravě může dojít ke zhoršení odtokových poměrů, a že tím bude ohrožena obec Citov, zejména majetek občanů. Domnívají se, že synchronizované proplachování Průpichu s jezem Věrovany nebude dostatečně účinné. Je potřebné, aby bylo v dalších stupních dokumentace navrženo variantní řešení spočívající v případném odtěžení naplavenin a usazenin z dolní části Průpichu pomocí mechanizačních prostředků, pokud se ukáže, že navrhované řešení synchronizovaným proplachováním není dostatečně účinné. Obávají se také možných střetů s Českým rybářským svazem při proplachování Průpichu. Důvodem je obava z migrace vysazené rybí populace z toků Olešnice a Morávka do řeky Moravy.

Souhlasíme s požadavkem na doplnění navržených opatření o mechanické odstraňování sedimentů v Citovském průpichu. V současném stavu, kdy nejsou definovány průtoky Průpichem při proplachování ani jeho roční četnost, nelze vyhodnotit účinnost navrženého opatření ani vliv na migraci rybí populace z výše položených úseků Olešnice a Morávky. Tyto nejistoty je možno odstranit doplněním dokumentace. Doplnění hodnocení týkajícího se migrace ryb při proplachování (majetkové škody) musí být podloženo stanoviskem odborníka v oboru ichtyologie.

6. ČIŽP, OI Olomouc

Zdůrazňuje svůj nesouhlas s realizací záměru s ohledem na následující:

- V dokumentaci není vyhodnocen vzájemný vliv záměru s jinými stavbami tohoto druhu v okolí (např. jez Bolelouc).

Dokumentace uvádí, že vzdutí dosáhne do vzdálenosti cca 700 m pod jez Bolelouc. Nad úrovní vzdutí ke kumulativnímu působení nebude docházet. Vakový jez v Citově je dle dokumentace rovněž mimo možný vliv záměru. Situace v Citovském průpichu, do jehož přibližně poloviny bude vzdutí jezu Věrovany zasahovat, je v dokumentaci řešena a komentována ve vypořádání předchozích připomínek.

- V biologickém hodnocení se uvádí, že kácením vzrostlých stromů dojde, mimo jiné, k zániku hnízdních dutin ptactva. ČIŽP požaduje zvážit, zda je likvidace stromů nevyhnutelná.

Rozsah kácení odpovídá druhu a rozsahu hodnoceného záměru a lze jej považovat za nízký. Doporučujeme doplnit návrh kompenzačních opatření o výsadbu dřevin, skladba by měla odpovídat fragmentům EVL Chropyňský luh podél dotčeného koryta Moravy.

- Realizace záměru se dotýká velkého množství zvláště chráněných druhů živočichů, z nichž některé z lokality vymizí.

Vymizení žádného druh fauny ani flóry z dokumentace nevyplývá, očekávané změny jsou charakteru změny početnosti populací jednotlivých druhů. Vlivy na flóru a faunu z hlediska chráněných druhů jsou v dokumentaci řešeny, výhrady zpracovatele posudku k tomuto hodnocení jsou popsány v předchozím textu.

- Zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, neupravuje možnost získat povolení k zásahu do ÚSES. Ochrana ÚSES je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ a jeho vytváření je veřejným zájmem.

Není zřejmé, proč se připomínka zabývá možností získat povolení k zásahu do ÚSES. V dokumentaci není tato možnost zmíněna ani předpokládána. S potřebou ochrany ÚSES dle textu připomínky souhlasíme.

7. KHS Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci

Nemá k záměru zásadní připomínky.

Bez komentáře.

8. Povodí Moravy, s.p.

Ve svém vyjádření ze dne 19.4.2010 (jedná se o upřesnění vyjádření ze dne 28.1.2010, které je vypořádáno níže) uvádí následující podmínky:

1. Trvá na tom, že záměr nesmí negativně ovlivnit průtočnou kapacitu a protipovodňovou funkci Citovského průpichu a vakového jezu u Citova. Poukazuje na očekávanou zvýšenou sedimentaci v dolní části Citovského průpichu.

Souhlasíme s připomínkou, protipovodňová funkce Citovského průpichu bude zachována pouze v případě, že budou pravidelně odstraňovány případné usazeniny v dolní polovině

Citovského průpichu a budou řešeny případné nánosy sedimentu ve zdrži jezu Věrovany. Navržené synchronizované proplachování Citovského průpichu vodou ze zdrže jezu u Citova a jezu Věrovany nepovažujeme za dostatečně spolehlivé. Navrhujeme zapracovat do dokumentace záložní řešení v podobě mechanického odstraňování sedimentů.

2. Nesouhlasí s realizací mokřadů, mokřadních luk apod. na rozšířené bermě. Charakter zamokřených ploch a plošné nároky by údajně mohly znemožnit využití prostoru pro účely správce toku (špatný přístup techniky a nedostatek prostoru pro shromažďování materiálu). Problematiku je možno řešit před vydáním územního rozhodnutí.

Vytvoření mokřadů není z hlediska vlivů záměru na životní prostředí zásadním faktorem. Souhlasíme s možností řešení těchto problémů v územním řízení. Požadavky správce toku musí být respektovány, zejména pro udržení efektivity protipovodňové ochrany a běžnou údržbu toku (poměrně vysoký revitalizační potenciál toku vyžaduje četné opravy břehových nátrží vznikajících v současném regulovaném korytě).

3. Za stávajícího právního stavu, kdy Povodí Moravy má právo nakládat s pozemky koryta Moravy, které jsou ve vlastnictví České republiky, nesouhlasí s vytvářením umělých šterkových lavic ve vybraných částech jezového vzduť. Jakožto správce dotčené úpravy koryta nemůže souhlasit se změnami průtočného profilu a musí dodržovat podmínky, za kterých byla stavba povolena. Není možné je měnit jako sekundární opatření jiného záměru. Pokud investor získá majetková práva k dotčeným úsekům, může požádat vodoprávní úřad o změny úpravy koryta Moravy. Povodí Moravy může s těmito změnami souhlasit v případě, že nedojde k negativnímu ovlivnění odtokových poměrů a nebude dotčena provobřežní protipovodňová hráz Tovačov – Věrovany.

V případě práv k dotčeným pozemkům se jedná o problematiku, která nesouvisí s hodnocením vlivů na životní prostředí. Zde však změna majetkoprávních vztahů může znamenat dotčení práv a povinností vztahujících se k zajištění protipovodňové ochrany a k údržbě koryta Moravy, což jsou z hlediska ochrany životního prostředí významné faktory. V procesu EIA je proto nutno dořešit práva a povinnosti k provádění zmíněných činností v dotčených úsecích koryta Moravy. V případě realizace záměru proto doporučujeme doplnit informace o změnách majetkových poměrů, které jsou v souvislosti s realizací záměru očekávány. Stejně tak je nutno specifikovat, který subjekt a jakým způsobem bude zajišťovat předmětné činnosti na dotčených úsecích koryta.

Vyloučit možnost negativního ovlivnění odtokových poměrů je nezbytným předpokladem kladného posouzení vlivů na životní prostředí. Bude-li zajištěna obdobná údržba koryta Moravy po realizaci záměru jako v současnosti a budou-li v dostatečné míře odstraňovány sedimenty z navržené jezové zdrže a Citovského průpichu, nelze dle předběžného odhadu negativní vliv na odtokové poměry očekávat (v případě povodňových průtoků bude jez Věrovany vyhrázován).

4. Vlastník navrhovaného vodního díla bude v délce vzduť provádět veškeré úkony související s výkonem povinností správce vodního díla – zejména pak odstraňovat nánosy, které by snižovaly průtočnou kapacitu koryta a zhoršovaly průběh ledochodů. S tím souvisí nutnost provést před vodoprávním povolením záměru zakreslení podélného profilu dna upraveného koryta v délce vzduť.

Relevantní požadavek, souvisí s vypořádáním předchozí připomínky. Zhotovení podélného profilu doplněného o další informace navrhujeme a odůvodňujeme na jiném místě posudku. S ohledem na možné vlivy na podzemní vodu a hmotný majetek by měl být tento podklad vypracován v rámci doplnění dokumentace.

5. Rybí přechod a související úpravy koryta musí být navrženy tak, aby nebyla zmenšena průtočná kapacita stávajícího koryta. Požadováno je posouzení autorizovaným inženýrem pro stavby vodního hospodářství v rámci dokumentace pro územní řízení a stavební povolení. Stavba musí být navržena v souladu s TNV 75 2303 Jezy a stupně.

S připomínkou souhlasíme, mělo by být doplněno již v dokumentaci (jiný průběh a parametry rybního přechodu mohou mít odlišné vlivy na ŽP – zábor půdy, kácení, migrační průchodnost pro živočichy apod.).

6. V rámci výstavby dešťové kanalizace bude nutné dodržet specifické podmínky pro tyto stavby u vodních toků, pokud nebude odvádění dešťových vod řešeno jiným způsobem. Tyto podmínky budou specifikovány po předložení dalšího stupně projektové dokumentace.

Požadavek vyplývá z platné legislativy a technických norem, je nutno jej respektovat.

Další část vyjádření definuje celkem 12 technických požadavků na provedení navrženého vodního díla. Předkládaná dokumentace o hodnocení vlivu záměru „Vodní dílo Věřovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84“ na životní prostředí je ve vyjádření Povodí Moravy, s.p. zřejmě mylně považována za projektovou dokumentaci (v 1. bodě této části vyjádření je uvedeno: Projektovou dokumentaci „Vodní dílo Věřovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84“ je nezbytné k územnímu řízení doplnit o posouzení průtočné kapacity a ovlivnění odtokových poměrů.....). Z toho vyplývá řada požadavků na doplnění „dokumentace“. Předkládaná dokumentace není projektovou dokumentací dle stavebního zákona, k územnímu řízení bude zpracována nová projektová dokumentace, která bude mít veškeré náležitosti odpovídající platné legislativě. V ní bude možno zohlednit veškeré požadavky Povodí Moravy, s.p., které svým rozsahem přesahují dokumentaci o hodnocení vliv záměru na životní prostředí.

Požadavky před územním řízením:

Z těchto 12 požadavků však doporučujeme již v rámci případného doplnění dokumentace zpracovat vypořádání následujících připomínek (číslování odpovídá vyjádření Povodí Moravy, s.p.):

3. Doporučujeme posouzení ovlivnění stávajících staveb, včetně podsklepení, v blízkosti toku Moravy, ovlivněné vzdušným.

Souhlasíme s textem připomínky, vlivy na podzemní vodu, půdu a horninové prostředí považujeme za nedostatečně vyhodnocené. S nimi souvisí potenciální vlivy na hmotný majetek, včetně budov, které mohou být negativně ovlivněny zvýšením hydrostatického tlaku na základové konstrukce. Uvedené hodnocení mělo být součástí dokumentace.

5. Dokumentaci požadujeme doplnit o posouzení možnosti podmáčení paty pravobřežní ochranné hráze vlivem vzdušné hladiny v Moravě.

Relevantní požadavek. Problematika podmáčení a zvýšené vlhkosti se týká nejen ochranné hráze, ale i pozemků podél toku Moravy, včetně zemědělsky využívaných ploch. Hodnocení těchto vlivů záměru považujeme za nedostatečné (viz kapitola D. posudku) a doporučujeme doplnění dokumentace.

7. V případě, že budou předloženy příčné profily o zaměření skutečného terénu v úseku navrženého pravobřežního kompenzačního opatření (mokřady, mokřadní louky), a to až po

úroveň koruny ochranné protipovodňové hráze, může být řešena možnost odsouhlasení předložených opatření Povodím Moravy, s.p., ale s vhodnou korekcí plošných nároků.

Souhlasíme s požadavkem, příčné profily se zakreslením terénu, včetně břehů koryta Moravy, a vzduté hladiny jsou pravděpodobně nezbytné také pro posouzení podmáčení ochranné protipovodňové hráze (požadováno v předchozí připomínce) a zamokření pozemků bezprostředně sousedících s navrženými mokřady a mokřadními loukami (doporučujeme doplnění dokumentace – viz kapitola D. posudku).

8. Dokumentaci pro územní řízení požadujeme doplnit o posouzení stability břehů koryta Moravy v délce vzdutí hladiny včetně potřebných opatření (např. opevnění břehů), kterými bude tato stabilita zajištěna. Tato opatření po majetkoprávním vypořádání zajistí investor MVE. Totéž platí pro Citovský průpich.

Jedná se o vlivy na horninové prostředí vyvolané očekávanou změnou hladiny v korytě Moravy, které se netýkají pouze vlastních břehů koryta Moravy a Průpichu, kde je situace řešitelná standardními opatřeními (viz text připomínky). Negativní vlivy na geotechnické parametry horninového prostředí v důsledku očekávaného trvalého zvýšení hladiny podzemní vody nelze vyloučit ani v okolí toku (možné změny únosnosti půd a související zhoršení základových poměrů, sedání terénu, degradace zemědělských půd – viz kapitola D. posudku). Doporučujeme proto posouzení realizovat již ve fázi dokumentace EIA.

9. Povodí Moravy, s.p.

Ve svém vyjádření ze dne 28.1.2010 uvádí následující podmínky:

- a) záměr nesmí negativně ovlivnit průtočnou kapacitu koryta, dokumentaci o hodnocení vlivů požaduje doplnit o posouzení průtočné kapacity, včetně Citovského průpichu, se zakreslením hydrodynamického vzdutí při kombinaci běžných a povodňových průtoků v Moravě, Morávce a Olešnici. Požaduje zajištění čištění koryta Moravy v celé délce vzdutí po investrovi záměru.

Předmět připomínky je zčásti shodný s podmínkami 1. a 4. vyjádření PM011561/2010-203/So ze dne 19.4.2010 (vypořádáno výše). Zakreslení hydrodynamického vzdutí je v kompetenci autorizovaného inženýra pro stavby vodního hospodářství a mělo by být součástí projektové dokumentace dle stavebního zákona, v etapě EIA jej lze považovat za nadbytečný.

- b) Je doporučováno posouzení ovlivnění zaústění vodních kanálů, svodnic apod. do řeky Moravy ve vzdutí navrhovaného jezu Věrovany.

Jedná se o stavební problematiku podléhající příslušným legislativním předpisům a technickým normám. V etapě EIA je řešení těchto záležitostí předčasné.

- c) Je doporučeno posouzení ovlivnění stávajících staveb v blízkosti toku.

Relevantní připomínka, totožný požadavek s bodem 3. výše vypořádaného vyjádření Povodí Moravy, s.p. (požadavky před územním řízením).

- d) Je požadováno doplnění o výškové srovnání hladiny hydrodynamického vzdutí v nadjezí s kótou spodní hrany pravobřežního propustku v protipovodňové hrázi Tovačov – Věrovany.

Požadavek na zajištění správné funkce protipovodňové ochrany je samozřejmý - vyplývá z platné legislativy (vodní a stavební zákon) a musí být řešen v územním

a stavebním řízení. V dokumentaci EIA je detailní specifikace těchto expertních technických záležitostí předčasná a tudíž nadbytečná.

- e) Je požadováno doplnění posouzení podmáčení paty protipovodňové hráze.

Totožný požadavek s bodem 5. výše vypořádaného vyjádření Povodí Moravy, s.p. (požadavky před územním řízením).

- f) Je požadováno doplnění dokumentace o posouzení vlivu na stávající břehové porosty dřevin a upřesnění rozsahu jejich kácení. Doporučeno je posouzení ovlivnění stavu lesních porostů a zemědělsky obhospodařovaných pozemků.

Vliv na břehové porosty je v dokumentaci vyhodnocen dostatečným způsobem, očekávat lze mírné zlepšení podmínek v návaznosti na zvýšení hladiny (přiblížení podmínek stavu před regulací toku). Rozsah kácení dřevin není v dokumentaci přesně specifikován, z plošných nároků záměru však vyplývá, že bude odpovídat obdobným stavbám svého druhu, tzn. bude poměrně malý. Detaily lze řešit v územním rozhodnutí. Vliv na zemědělsky obhospodařované pozemky je vyhodnocen nedostatečně, zde navrhuje doplnění dokumentace – viz kapitola D. posudku.

- g) Zásadně nesouhlasí s budováním mokřadů a mokřadních luk na pravobřežní bermě. Je požadováno doplnění příčných profilů.

Věcně stejná připomínka jako připomínka č.2 a č.7 (požadavky před územním řízením) ve výše vypořádaném vyjádření Povodí Moravy, s.p.

- h) Nesouhlasí s vytvářením šterkových lavic.

Totožná připomínka jako bod č. 3 výše doloženého vyjádření Povodí Moravy, s.p. Vypořádáno výše.

- i) Požadují doplnění posouzení stability břehů v korytě Moravy a Citovském průpichu a doplnění návrhu opatření. Zabývá se otázkou vlastnických práv.

Stabilitě břehů se věnuje vypořádání připomínky uvedené ve vyjádření Povodí Moravy, s.p. ze dne 19.4.2010 (bod č.8). Vlastnická práva mohou být řešena v dalších stupních přípravy záměru, ve fázi EIA není nutno se jimi zabývat.

- j) Požadavek na zajištění úkonů souvisejících s výkonem povinností správce vodního díla, odstraňování nánosů, průběh ledochodů – zakreslení dna.

Obsaženo a vypořádáno v připomínce Povodí Moravy, s.p. ze dne 19.4.2010 (bod č. 4).

- k) Požadavek na opevnění pravého břehu pod vyústěním odpadu z MVE a rybního přechodu. Návrh musí být proveden autorizovaným inženýrem pro vodohospodářské stavby.

Souhlasíme, avšak nadbytečný požadavek v procesu EIA, doporučujeme dořešit v územním a stavebním řízení.

- l) Česlová stěna musí být navržena tak, aby byl ulpěný materiál držen na česlích a následně vytahován na břeh a likvidován provozovatelem MVE (detailně bude patrné z PD pro stavební povolení).

Souhlasíme, ve fázi EIA předčasné.

- m) Požadavek na zachování průtočné kapacity koryta - posouzení autorizovaným inženýrem pro vodohospodářské stavby v rámci dokumentace pro územní a stavební

rozhodnutí. Rozhodující je projektová dokumentace stávající úpravy koryta (povolený a kolaudovaný stav), nikoliv zaměření nánosů v korytě.

Relevantní k řešení již v dokumentaci. Viz též vypořádání připomínky ve vyjádření Povodí Moravy, s.p. ze dne 19.4.2010 (bod č. 5).

- n) Požadavek na vedení potrubí nového kanalizačního řadu mimo průtočný profil koryta vodního toku, požadavek na zakreslení nové trasy do dokumentace o posuzování vlivů na životní prostředí.

Totožná připomínka s požadavkem ve vyjádření Povodí Moravy, s.p. ze dne 19.4.2010 (bod č. 12 – požadavek „před územním řízením“). Z hlediska vlivů na životní prostředí je vedení trasy kanalizačního řadu málo významné. Bezpečné vedení trasy z hlediska funkčnosti a rizik pro životní prostředí (např. trvalá těsnost potrubí, riziko poškození apod.) je ošetřeno stavební legislativou, technickými normami, zákonem o vodovodech a kanalizacích apod.). Tento požadavek proto doporučujeme řešit v dalších etapách přípravy záměru (ve fázi EIA předčasné, zapracování do dokumentace není nezbytné).

- o) V rámci výstavby kanalizace bude nezbytné dodržet specifické požadavky na stavby u vodních toků. Tyto podmínky budou specifikovány po předložení dalšího stupně PD.

Jedná se o stavební problematiku, k řešení v územním a stavebním řízení.

- p) Stavbou dojde k dotčení pozemků ve vlastnictví státu, Povodí Moravy, s.p. má právo s nimi hospodařit. Mezi subjekty uzavřena smlouva o získání vlastnických nebo jiných práv k dotčeným pozemkům.

Řešení majetkoprávních vztahů není předmětem EIA, zde se však významně dotýkají potenciálních vlivů na ŽP. Odkazujeme proto na výše uvedené vypořádání připomínky dle bodu 3. vyjádření Povodí Moravy, s.p. ze dne 19.4.2010.

10. Český rybářský svaz

Realizace stavby se přímo dotýká zájmů organizace, k tomu se váže výkon rybářského práva ve smyslu zákona č. 99/2004 Sb. Každý si musí počínat tak, aby nedocházelo ke zbytečnému ohrožování, zraňování nebo rušení ryb a vodních organismů a poškozování jejich životních podmínek. Zásadně nesouhlasí s navrženým záměrem.

Postrádají bližší vyhodnocení záměru na rybí obsádku (ichtyologický průzkum) a jednotlivé druhy ichtyofauny. Chybí konkrétní předpokládané složení společenstva říčních ryb, neboli kvantitativní a kvalitativní srovnání stávající a nové rybí obsádky. Zvláště podrobně by v dokumentaci měl být posouzen dopad záměru na reofilní druhy ryb, které v současnosti v daném úseku druhově i početně převažují a záměrem budou nejvíce ohroženy.

Rozsah provedeného ichtyologického průzkumu obsaženého v dokumentaci je obvyklý. Detailní kvantifikace početnosti populací druhů přesahuje možnosti procesu EIA, nejistota spojená s kvantifikací by navíc byla pravděpodobně vysoká (závislá na době průzkumu a aktuálních podmínkách v řece). Z odborných posouzení obsažených v dokumentaci jsou zřejmé negativní kvalitativní i kvantitativní trendy ichtyofauny a pro účely potřeby procesu EIA je tato podrobnost dostačující. Výsledky získané při zpracování odborných studií jsou však zpracovatelem dokumentace a zpracovatelem naturového hodnocení nesprávně interpretovány.

Chybí odborné ichtyologické posouzení návrhu rybního přechodu, včetně zhodnocení jeho účinnosti. Naplňuje pouze legislativní rámec, nikoliv, aby sloužil pro obousměrnou migraci ryb jako kompenzační opatření, jak lze demonstrovat na řadě postavených rybních přechodů na Moravě a Bečvě.

Pochybnost o účinnosti rybního přechodu sdílí i zpracovatel posudku. Nedomnívá se však, že by mohlo odborné ichtyologické posouzení návrhu tuto nejistotu odstranit. Technické řešení navrženého rybního přechodu formou přírodně blízkého by-passu se jeví principiálně jako vhodné. Jeho účinnost bude záviset na řadě detailů řešení – zajištění dostatečného průtoku, dostatečné šířky, umístění větších těles čerčících vodu v korytě (obvykle hrubý štěrk, balvany), zamezení zanášení částí rybního přechodu jemným sedimentem v místech s pomalejším proudem apod. Vybudování funkčního rybního přechodu v navržené délce je poměrně náročné a nelze vyloučit možné nedostatky. Je nutno navrhnout činnosti, které v případě jeho problematické funkčnosti optimalizují technické parametry problémových úseků. Detailní technické řešení rybního přechodu, včetně optimalizačních variant, bude možno navrhnout v rámci územního a stavebního řízení. Viz také kapitola IV. posudku.

Dokumentaci považují z těchto důvodů za nedostatečně zpracovanou a vyvozené závěry za nerelevantní a neodpovídající skutečným ani budoucímu stavu, který nelze nikdy zaručit. Výstavba nového jezu je velmi závažným negativním jevem, který v dokumentaci není náležitě vyhodnocen nezávislými odborníky. Vypracované biologické hodnocení je dle názoru Českého rybářského svazu pouze „na objednávku“ a podjaté. Vzniklé jezové vzduť zcela zásadním způsobem změní podmínky v toku a bude mít přímé dopady na společenstvo ryb, včetně zvláště chráněných druhů (např. ouklejka pruhovaná, hrouzek Kesslerův). Nejasnosti ohledně taxonomie hrouzka Kesslerova nemohou vést ke zpochybnění jeho zákonné ochrany tak, jak to účelově činí předložená dokumentace.

Lze souhlasit s připomínkou ve smyslu významných dopadů záměru na rybní společenstvo i s uvedeným přístupem k ochraně hrouzka Kesslerova v předmětné lokalitě. Podrobněji se těmito aspekty hodnocení vlivů na životní prostředí věnuje kapitola D. posudku v podkapitole „Vlivy na živé složky přírody“ a samostatná příloha „Posudek na hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy NATURA 2000 dle §45i zákona č. 114/92 Sb.“

Bez sporu dojde dle Českého rybářského svazu k ovlivnění přírodních podmínek ryb, včetně zvláště chráněných druhů, využívajících ekosystém vodního toku. Navrhované kompenzační opatření je „zcela neopodstatněné a směšné“, vzhledem k délce a negativnímu ovlivnění 6 km vodního toku Moravy. Přílohou vyjádření je práce Loyka P., Adámek Z., Janáč M., Huml J., Nová horní hranice výskytu Hrouzka Kesslerova v řece Moravě. Dále je Českým rybářským svazem požadováno, aby záměr nebyl připuštěn k realizaci s odkazem na neakceptovatelné narušení říčního kontinua (vytvoření migrační překážky jako bariéry v podobě nevhodného biotopu) a k nežádoucí změně rybního společenstva včetně vymizení reofilních druhů ryb, a to i zákonem chráněných. Zpracovanou dokumentaci odmítají pro účelovost a neobjektivnost.

Ovlivnění přírodních podmínek a změna rybního společenstva je v dokumentaci doložena, stejně jako skutečnost, že navržená opatření nejsou schopna negativní vlivy plně kompenzovat. S těmito závěry lze souhlasit. Souhlasíme s textem připomínky i ve smyslu neakceptovatelnosti narušení říčního kontinua, a to přesto, že souhlasíme se zpracovatelem dokumentace, že k úplnému vymizení uvedených druhů nedojde, a že navržený jez včetně navržených opatření ke zmírnění negativních vlivů nepředstavuje bariéru vylučující migraci ryb (pouze ji ztěžuje). Již samotné omezení početnosti populací, ztížení migrace či zhoršení příznivých ekologických poměrů v území je nepřijatelné, protože se jedná o zcela opačný trend, než jaký je sledován ochranou přírody a krajiny, potažmo ekosystémů předmětného

úseku toku Moravy. Je proto nutno vyslovit nesouhlas se závěrečným hodnocením obsaženým v dokumentaci.

11. AOPK, Středisko Olomouc

Dojde k zásadnímu dotčení hrouzka Kesslerova, jakožto předmětu ochrany v EVL Morava – Chropyňský luh. Úsek řeky dotčený vzdutím představuje 21% délky řeky v dané EVL, 58% délky úseku navrženého k ochraně tohoto druhu v předmětné EVL a cca 11% celkového areálu druhu v ČR. Dle metodiky podle §45i zákona č.114/2001 Sb. lze situaci hodnotit následovně:

- dojde k přímé likvidaci stanovišť předmětu ochrany,
- dojde k ovlivnění jedné ze 2 lokalit výskytu v rámci ČR,
- dojde k plošnému zániku stanovišť,
- budou narušeny ekologické funkce nezbytné pro zachování předmětu ochrany a celistvosti lokality.

Soudobá přítomnost skupiny hrouzek „Kesslerův“ (Romanogobio sp.) je na lokalitě dokládána v biologickém hodnocení, které tvoří součást dokumentace. Z tohoto důvodu je nutno souhlasit s AOPK, že na úseku řeky dotčeném jezovým vzdutím dojde k dotčení stanovišť tohoto předmětu ochrany EVL Morava – Chropyňský luh a bude narušena celistvost lokality.

Realizací záměru by došlo k významně negativnímu ovlivnění druhu. Domnívají se, že tento vliv vyplývá ze zadání záměru a nelze jej eliminovat.

Lze souhlasit s tím, že velmi pravděpodobně jsou negativní vlivy záměru způsobeny zejména jeho nevhodným umístěním a nelze je kompenzačními opatřeními eliminovat (viz též kapitola IV. posudku).

Závěr naturového hodnocení v dokumentaci je v přímém rozporu s názorem AOPK. Způsob jeho zpracování i výsledky zpochybňují důvěryhodnost snahy posuzovatele o objektivní posouzení situace, nebo alespoň vyvolávají pochybnosti o jeho odborné způsobilosti. V hodnocení je řada věcných rozporů a účelových interpretací.

Původní druh hrouzek Kesslerův (Romanogobio kesslerii) se na základě nejnovějších poznatků rozčleňuje na Romanogobio banaticus a Romanogobio carpathorossicus, přičemž oba druhy byly i dle dokumentace v oblasti soutoku Moravy a Bečvy prokazatelně doloženy. Neexistuje proto žádný akceptovatelný důvod, proč vyloučit předmět ochrany z ohniska zájmu.

Posouzení odmítá existenci hrouzka Kesslerova na lokalitě, přitom navrhuje zmírňující opatření výslovně pro tento druh.

Rozhodně je nutno souhlasit s tvrzením, že je nutno dodržovat veškerá opatření k ochraně EVL z hlediska všech předmětů její ochrany, a to i v případě, že by byl výskyt některého z předmětů ochrany v území a konkrétním čase sporný. To se týká i případných sporů ohledně výskytu hrouzka „Kesslerova“, kde lze navíc na základě recentní potvrzené přítomnosti druhů Romanogobio banaticus a Romanogobio carpathorossicus v oblasti nedalekého soutoku Moravy a Bečvy jeho výskyt v zájmovém prostoru považovat za pravděpodobný.

Dle §45i zákona č.114/2001 Sb., v případě, že nelze vyloučit negativní vliv na území, musí předkladatel zpracovat varianty řešení, jejichž cílem je negativní vliv na území vyloučit nebo

v případě, že vyloučení není možné, alespoň zmírnit. Negativní vliv záměru na EVL nelze vyloučit, což konstatoval Krajský úřad v závěru zjišťovacího řízení. Měly být tedy vypracovány varianty řešení záměru. Navržená opatření v podobě štěrkových lavic jsou prakticky bezvýznamná z důvodu brzkého zanesení organogenními sedimenty. Zmírňující opatření tedy nebudou mít menší nebo nulové negativní vlivy na EVL. Záměr má dle AOPK významně negativní vliv na předměty ochrany EVL Morava – Chropyňský luh, nebylo předloženo variantní řešení s menším negativním vlivem nebo bez něj a neexistuje zde důvod převažujícího veřejného zájmu.

Předložení záměru v jedné variantě je možno akceptovat, protože není známo vhodnější kompenzační opatření pro MVE než navržený přírodě blízký by-pass. Jiné varianty by pravděpodobně byly z pohledu vlivů na životní prostředí méně vhodné. Štěrkové lavice považujeme za nefunkční z pohledu snahy vytvoření kamenitého dna vyhovujícího bentontům a rybám vyhledávajícím v současnosti v dotčeném území proudné úseky. Oproti situaci při realizaci záměru bez štěrkových lavic však mohou s ohledem na členitost povrchu zlepšit úkrytové možnosti juvenilních stadií ryb a vytvořit litorální partie, které bez vybudování štěrkových lavic budou ve vzdušném úseku zcela chybět. Z hlediska biodiverzity budou mít pozitivní význam (v porovnání s realizací záměru bez tohoto opatření). Jak je uvedeno v kapitole IV. posudku, přes uvedené skutečnosti považujeme navržená kompenzační opatření za nedostatečná, přičemž nám nejsou známa jiná variantní kompenzační opatření, která by v případě předloženého záměru mohla negativní vlivy záměru, zejména na EVL Morava – Chropyňský luh, eliminovat.

Nelze souhlasit s celkovým vyzněním posouzení, z něhož vyplývá, že záměr bude mít na EVL, resp. její předměty ochrany neutrální nebo pozitivní vliv. Jednoznačně by došlo k negativnímu ovlivnění ekologicko-stabilizační funkce toku, a tedy i k ovlivnění EVL.

Závěrem konstatují, že:

- realizací záměru by došlo k významně negativnímu ovlivnění druhu hrouzek Kesslerův, zejména ve smyslu narušení ekologických nároků druhu a významného zásahu do jeho biotopu,
- předložené posouzení je neobjektivní a jako odborný podklad pro orgány ochrany přírody zcela nedostatečné.

Rozsah předložené dokumentace považujeme pro hodnocení vlivů na životní prostředí za dostatečný, v dokumentaci jsou však závažné interpretační chyby, včetně hlavních vyvozených závěrů. Souhlasíme s připomínkou AOPK, že záměr nemá neutrální ani nulový vliv na EVL, včetně dotčení hrouzka „Kesslerova“.

12. Hnutí DUHA, místní skupina Olomouc

Ve svém vyjádření zásadně nesouhlasí se závěry dokumentace, její zpracování považují za neseriózní a vysloveně účelové. Zejména se pozastávají nad tvrzením, že zástupci rodu Romanogobio vyskytující se u Věrovan, nepatří k druhu Romanogobio kesslerii, a tudíž se na něj nevztahuje ochrana dle platné legislativy. Samotná dokumentace si na několika místech odporuje. Do doby uznání nového taxonomického řazení a názvosloví je potřeba zachovat stávající statut hrouzků a k hrouzkovi ze skupiny hrouzka Kesslerova přistupovat jako k zákonem chráněnému druhu a k druhu „naturovému“.

Ve vztahu k ochraně skupiny hrouzka Kesslerova souhlasíme s připomínkou.

Výstavbou jezu dojde k nevratnému zániku stanoviště minimálně pro 2 zákonem chráněné druhy ryb (ouklejka pruhovaná, hrouzek Kesslerův). Výstavbou obtočného koryta v daných parametrech nedojde k plné náhradě za ztracené stanoviště. Neexistuje záruka, že prostor by-passu bude těmto druhům stanovištěně vyhovovat, což platí zejména pro hrouzka Kesslerova, který je biotopicky vázán na větší vodní toky.

V zásadě souhlasíme s připomínkou, není však jednoznačné, zda dojde k úplnému zániku zmíněných stanovišť na celém úseku vzdutí nebo pouze k jejich negativnímu ovlivnění.

Směrnice rady č. 92/43/EEC umožňuje zvažovat a udělovat kompenzační opatření až po prokázání „naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu“ pro realizaci daného záměru. Tato podmínka nebyla v případě záměru splněna.

Podmínka platí pouze v případě, že se jedná o záměr, který má významný vliv na soustavu NATURA2000 a neexistuje variantní řešení s menším nebo nulovým negativním vlivem. Na rozdíl od zpracovatele dokumentace hodnotíme vliv záměru na EVL jako významně negativní. Souhlasíme s připomínkou, že naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu v případě posuzovaného záměru není splněn (viz kapitola 2.1 a VI. posudku).

13. Unie pro řeku Moravu (dále jen UPRM)

Úvodem upozorňuje UPRM na neobjektivnost a účelovost dokumentace, což dokládá následující argumentací:

- 1) Dokumentace popírá výskyt hrouzka Kesslerova v úseku dotčeném navrženým záměrem. Účelový výklad v dokumentaci odkazuje na nové pojmenování druhu a tvrdí, že tento druh u nás nežije.

Řešeno ve vypořádání předchozích připomínek, Českého rybářského svazu, AOPK a Hnutí DUHA.

- 2) Dokumentace zlehčuje, opomíjí a bagatelizuje negativní vliv záměru na životní prostředí, kterým je zničení řeky Moravy v převážném úseku nově vytvořeného jezového vzdutí. Řeka přehrazená jezem je, jako volně tekoucí a vyvíjející se tok, svým způsobem mrtvá. Tento základní náhled na řeky a jejich přehrazování dokumentace a přílohy neobsahují a záměrně zamlčují. Změna přirozeně se vyskytujícího parmového pásma na pásmo cejnové je zcela nepřijatelná. Kvalitativně půjde o zcela jinou rybí obsádku, navíc v daném úseku toku z ekologického hlediska zcela nežádoucí. Zpracovatelé dílčích inventarizačních průzkumů, ichtyologové a hydrobiologové hodnotí záměr od vlastní dokumentace poněkud odlišně. Je poukazováno na recentní přirozený vývoj Moravy, který směřuje k vytváření meandrů. Řeka Morava je v zájmové oblasti součástí největšího bezbariérového úseku na této řece (25 km od jezu Kroměříž po jez Bolelouc). Výstavbou by byl samovolný vývoj toku zcela znemožněn, došlo by k narušení říčního kontinua na tomto ekologicky významném úseku a k popření smyslu ochrany řeky Moravy jako EVL, biotopu zvláště chráněných živočichů, VKP a ÚSES. Poukazují na prognózu vývoje provedenou v rámci hydrobiologického průzkumu, která je součástí dokumentace, a která vyznívá údajně výstižně a zcela jinak, oproti většinově uplatňovaným tezím dokumentace.

V připomínce je kritizována dokumentace v důsledku její údajné podjatosti, neobjektivnosti apod. Současně se v připomínce uvádí, že řeka přehrazená jezem je „svým způsobem mrtvá“, text připomínky obsahuje značné množství citově zabarvených

výrazů. Vykazuje stejně podjatý přístup, který je vyčítán dokumentaci. Takový přístup velmi znesnadňuje seriózní diskusi o daných problémech a je na závalu procesu EIA.

Věcně s textem připomínky souhlasíme. Realizací záměru dojde k negativnímu dotčení všech uváděných předmětů ochrany přírody a krajiny. Argumenty posudkáře jsou obsaženy výše ve vypořádání předchozích připomínek a vlastním textu posudku.

- 3) Není znám bližší projekční návrh rybního přechodu. Nelze tedy odpovědně hodnotit, do jaké míry částečně nahradí biotopy tekoucí řeky. Souhlasí s tvrzením v dokumentaci, že nebude plně hodnotnou náhradou za tok bez migrační překážky a poukazuje na rozpor s tvrzením na jiném místě dokumentace, že nedojde k ovlivnění funkcí NRBK za podmínky realizace funkčního rybního přechodu, který umožní obousměrnou migraci organismů. Upozorňují na rozpor, kdy v rybním přechodu bude vytvořen dle dokumentace biotop vhodný pro hrouzka Kesslerova, zatímco dle jiných tezí dokumentace se ve střední Evropě tento druh nevyskytuje. V dokumentaci chybí posouzení životnosti, funkčnosti a smysluplnosti navržených šterkových lavic. Dle UPRM je výstavba těchto lavic v jezovém vzdutí věcí pochybnou, která nebude plnit proklamovaný účel.

Souhlasíme s připomínkou. Vypořádáno v rámci předchozích připomínek.

Závěrem požadují odmítnutí dokumentace a zamítnutí záměru.

Posudek záměr ve shodě s připomínkou nedoporučuje k realizaci.

14. TYTO, Občanské sdružení pro ochranu přírody a krajiny

Poukazují na prokázaný současný revitalizační potenciál toku a přítomnost chráněných druhů ptáků – ledňáček říční, břehule říční, pisík obecný, kuklík říční. Další výskyt těchto druhů bude po realizaci záměru údajně ohrožen, především v důsledku ztráty biotopů, hnízdních možností a omezení potravní nabídky. Dokumentace nedostatečným způsobem vyhodnocuje potenciál přirozené revitalizace řeky Moravy, která již v dotčeném úseku započala. Revitalizační potenciál je v souladu se zájmy plánování v oblasti vod, kdy mají vodní toky do roku 2015 dosáhnout dobrého ekologického stavu. Nedá se proto předpokládat automatická sanace břehových výtrží ze strany správce toku, zvláště, jde-li o biotopy chráněných druhů živočichů.

Poukazují na ochranu EVL Morava – Chropyňský luh a tvrdí, že realizace záměru by byla fatální z hlediska hrouzka Kesslerova. Jsou znepokojeni konstatováním v dokumentaci, že se tento druh na řece Moravě nevyskytuje. V odborné literatuře je přítom údajně jeho výskyt dostatečně doložen a potvrzen, nové nomenklaturní návrhy nemají na zákonnou ochranu druhu žádný dopad.

Nesouhlasí s realizací výstavby navrženého vodního díla a v rámci posuzovacího procesu doporučují její zamítnutí.

Souhlasíme s textem připomínky. Realizace záměru by zastavila přirozenou revitalizaci toku, což považujeme za významný negativní efekt záměru. Na EVL Morava – Chropyňský luh bude mít záměr dle názoru posudkáře významně negativní vliv (viz výše). Posudek ve shodě s textem připomínky nedoporučuje záměr k realizaci.

VI. Celkové posouzení akceptovatelnosti záměru z hlediska vlivů na životní prostředí

Zpracovatel posudku se se zhotovitelem dokumentace v názoru na akceptovatelnost navrženého záměru rozchází. Odlišně hodnotí následující vlivy na životní prostředí:

- vliv na EVL Chropyňský luh, který zpracovatel posudku považuje za **významně negativní** (dotčení celistvosti, významné narušení ekologických nároků stanoviště),
- vliv na půdu, který zpracovatel posudku považuje za **nedostatečně vyhodnocený** (případná degradace půd vlivem trvalého zvýšení hladiny podzemní vody),
- vliv na hmotný majetek, který zpracovatel posudku považuje za **nedostatečně vyhodnocený** (zamokření pozemků, snížení produkční schopnosti vlivem degradace),
- vliv na podzemní vodu, který zpracovatel posudku považuje za **nedostatečně vyhodnocený** (případná kontaminace vyluhovaná ze starých ekologických zátěží vlivem zvýšené hladiny podzemní vody),
- další ekologické vlivy, které zpracovatel posudku považuje za **účelově vyhodnocené** (327 kW dosažitelného výkonu navržené MVE Českou republiku z hlediska míry využití obnovitelných zdrojů „nespasí“, zejména je nepřijatelné takto argumentovat v situaci, kdy se záměr vyznačuje řadou potenciálních negativních vlivů na životní prostředí).

Umístění záměru na ekologicky cenném toku Moravy s malým spádem, tzn. s velkým dosahem vlivu vzdouvacího objektu, je z hlediska vlivů na životní prostředí problematické. Samotná pozitivní myšlenka více využívat obnovitelné zdroje energie nemůže být argumentem pro výstavbu záměru s případným významným negativním vlivem na životní prostředí. Společenské přínosy záměru nevyvažují možné trvalé negativní vlivy na životní prostředí.

Zpracovatel posudku a dokumentace hodnotí akceptovatelnost záměru rozdílně. Ve sporných případech by měla být uplatněna zásada předběžné opatrnosti.

Dokumentace byla posouzena dle požadavků §9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 5 tohoto zákona a po zvážení všech výše uvedených skutečností, rizik a přínosů

nedoporučuji záměr

Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84

k realizaci.

VII. Návrh stanoviska

*Krajský úřad Olomouckého kraje
Odbor životního prostředí
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc*

Č.j.:

SpZn:

Vyřizuje/linka

V Olomouci dne:

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

vydané Krajským úřadem Olomouckého kraje jako věcně a místně příslušným správním úřadem ve smyslu ustanovení § 22 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) podle ustanovení § 10 tohoto zákona:

I. Identifikační údaje

I.1. Název záměru:

Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84

I.2. Kapacita záměru

- vakový jez (dvě pole po 23,5 m, pevný práh, vaková konstrukce výšky 3 m)
- rybí přechod (délka 700 m, šířka 4 až 6 m, hloubka 0,4 – 1,2 m, průtok do 2 m³/s)
- štěrkové lavice (4 místa, hloubka 0 – 0,5 m, šířka 5 – 30 m, délka 35 – 50 m, celková plocha 2400 – 3000 m²)
- malá vodní elektrárna (MVE) (instalovaný výkon 2x 250 kW, max. dosažitelný výkon 2x 186 = 372 kW, max. průtok 2x 9,2 = 18,4 m³/s při spádu 2,7 m)
- příjezdová komunikace (délka 250 m, šířka 3,5 m)
- vyústění dešťové kanalizace VAÚ Věrovany (jímka, potrubí cca 870 m, DN 300 – 400)
- terénní úpravy v nadjezí (levý břeh – mokřady a tůň - délka 1 000m, plocha 12 000 m²; pravý břeh – poproudový skluz, páteřní stružka, extenzivně sečené louky – délka 600 m, plocha 30 000 m²)
- přípojka vyvedení výkonu (sloupová trafostanice, přípojný kabel)

I.3. Umístění záměru:

Kraj: Olomoucký
ORP: Přerov, Olomouc
Obec: Tovačov, Věrovany, Citov, Dub nad Moravou
Katastrální území: Tovačov (768014), Věrovany (780260), Citov (617857), Dub nad Moravou (633275)

I.4. Obchodní firma oznamovatele:

MVDr. Jiří Zatloukal - ZAMU

I.5. IČ oznamovatele:

47204664

I.6. Sídlo oznamovatele:

Slatinice 246, 783 42 Slatinice

II. Průběh posuzování

II.1. Dokumentace

Zpracovatel: Ing. Alexandr MERTL
držitel autorizace k posuzování vlivů na životní prostředí
č. j. 961/196/OPV/93 ze dne 7.6.1994
platnost autorizace prodloužena rozhodnutím MŽP č.j.:
45335/ENV/06 ze dne 7.7.2006
M-envi s.r.o., Brtnice 357, 588 32 Brtnice u Jihlavy
tel.+fax: 461 634 530, 777 903 767, e-mail: mertl@iol.cz

Datum předložení: bude doplněno

II.2. Posudek

Zpracovatel: Ing. Vladimír Rimmel,
Havlíčková 818, 742 83 Klimkovice, tel.: 603 112 170,
autorizovaná osoba dle zákona č. 100/2001 Sb.,
(osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j.
34063/ENV/06, prodlouženo dne 17.5.2006)

Datum předložení: bude doplněno

II.3. Veřejné projednání:

bude doplněno

II.4. Celkové zhodnocení procesu posuzování včetně účasti veřejnosti

Dokumentace

Datum předložení dokumentace: bude doplněno
Datum zveřejnění na internetu: bude doplněno

K posuzované dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí byla příslušnému úřadu doručeno 14 vyjádření a stanovisek dotčených obcí, územních samosprávných celků a dotčených správních úřadů.

K dokumentaci se vyjádřili:

- Olomoucký kraj, 1. náměstek hejtmána
- Magistrát města Olomouce, OŽP
- Magistrát města Přerova, OŽP
- Město Tovačov
- Obec Citov
- ČIŽP, OI Olomouc
- KHS Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci
- Povodí Moravy, s.p. – 2 vyjádření
- Český rybářský svaz
- AOPK, Středisko Olomouc
- Hnutí DUHA, místní skupina Olomouc
- Unie pro řeku Moravu
- TYTO, Občanské sdružení

Posudek

Datum předložení posudku: bude doplněno
Závěry zpracovatele posudku: bude doplněno

„Dokumentace byla posouzena dle požadavků paragrafu 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 5 tohoto zákona a po zvážení všech výše uvedených skutečností, rizik a přínosů záměr

Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84

není doporučen k realizaci.

II.5. Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zohledněna

č.	Autor vyjádření	Zn. (č.j.) vyjádření k dokumentaci	Ze dne
1	Olomoucký kraj, 1. náměstek hejtmána	KUOK/116706/2009-2/580	21.12.2009
2	Magistrát města Olomouce, OŽP	SmOl/ŽP/55/19542/2009/Dr	6.1.2010
3	Magistrát města Přerova, OŽP	2009/5965/ŽP/ČA	14.12.2009
4	Město Tovačov	METO 802/2009	21.12.2009
5	Obec Citov	434/2009	4.1.2010
6	ČIŽP, OI Olomouc	ČIŽP/48/IPP/0922065.001/09/OLH	8.1.2010
7	KHS Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci	M2OL4951S/2009	16.12.2009
8	Povodí Moravy, s.p.	PM011561/2010-203/So	19.4.2010
9	Povodí Moravy, s.p.	PM0057708/2009-203/So	28.1.2010
10	Český rybářský svaz	2037/09	6.1.2010
11	AOPK, Středisko Olomouc	1036/OLM/2009	28.12.2009
12	Hnutí DUHA, místní skupina Olomouc	-	5.1.2010*
13	Unie pro řeku Moravu	-	4.1.2010
14	TYTO, Občanské sdružení	-	5.1.2010

III. Hodnocení záměru

III.1. Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti

Po prostudování dokumentace a jejich odborných příloh, doručených vyjádření dotčených samosprávných celků, dotčených správních úřadů a místních obyvatel, po konzultacích s příslušnými odborníky a opakovaném terénním šetření, lze vlivy záměru "Vodní dílo Věřovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84" na životní prostředí charakterizovat takto:

Vlivy na veřejné zdraví, ovzduší a klima, hlukovou situaci

Nedojde k překračování imisních limitů, znečištění ovzduší a hluková zátěž bude spojena s krátkodobými činnostmi omezenými na blízké okolí staveniště. Jedná se hlavně o budování by-passu, šterkových lavic a opevnění břehů v podjezí.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Očekávané vlivy souvisí se vzdutím hladiny v korytě řeky Moravy. Je očekáváno trvalé zvýšení hladiny podzemní vody do vzdálenosti několika set metrů od řeky Moravy. Informace v dokumentaci jsou pro odpovídající hodnocení vlivu záměru na hladinu podzemní vody v okolí řeky, degradaci půd a zamokření pozemků nedostatečné. Bodové informace, které hodnotí vztah úrovně terénu a výšku hladiny podzemní vody v dokumentaci nepodchycují lokální terénní deprese (slepá ramena a pohřbená koryta řeky) a případné změny geologických podmínek (případná lokální absence hydraulického izolátoru – fluvialních hlín – v nadloží šterkového kolektoru).

Z dokumentace není zřejmé, zda se zpracovatelé hydraulického modelu zabývali možnou nespojitostí povodňových hlín, která může ovlivnit napjatostní poměry ve zvodni při zvýšené hladině v řece (nadprůměrné průtoky v Moravě, vzduť navrženým jezem). Jedná o faktor, který může mít zásadní vliv na:

- Zamokření pozemků a související degradaci půd (zintenzivnění glejových procesů), které jsou v současnosti zemědělsky využívány.
- Vymývání znečištění na ploše starých ekologických zátěží – skládek odpadu. V daném případě se jedná zejména o zátěž č.53 Věrovaný vzdálenou od řeky cca 330 m v dolním úseku vzduť, takže po vybudování jezu zde lze na základě informací obsažených v dokumentaci očekávat zvýšení hladiny podzemní vody o 1-2 m. Izolátorská funkce povodňových hlín v tomto místě, charakter ukládaných odpadů (téměř 60 000 m³), a tudíž ani druh znečištění nejsou v dokumentaci specifikovány. Zátěž č. 54 u Nenakonic leží již výše proti proudu, nižší vzduť hladiny Moravy zde pravděpodobně nebude mít z hydrogeologického hlediska na mobilitu znečištění vliv, přesto by měla být tato možnost prověřena.
- Změny geotechnických poměrů – únosnost a stabilitu území. Pokud dojde k dlouhodobějšímu průniku podzemní vody do horizontů, které se v minulosti nacházely mimo saturovanou zónu, mohou být ovlivněny mechanické vlastnosti zemin. S ohledem na rovinatý charakter lokality mohou být případné škody vázány především na hráze a svahy koryta řeky, je ale nutno zaměřit se také na možné poklesy terénu v místě antropogenních navážek v širším okolí (do několika set m od řeky).

Vlivy na půdu, geologické poměry a přírodní zdroje

Dokumentace se nezabývá možnými změnami půdních vlastností a souvisejícími dopady na stávající zemědělskou činnost. Nebyly dostatečně posouzeny důsledky degradačních procesů v půdě (rozvoj glejových procesů) vlivem očekávaného trvalého zvýšení hladiny podzemní vody, ke kterému dojde po vybudování jezu do vzdálenosti několika set m od řeky. Místo toho je zde uvedeno dle našeho názoru nepodložené tvrzení, že vliv na kvalitu půdy na okolních pozemcích lze hodnotit jako bezvýznamný, a že záměr neovlivní kvalitu půdy v dotčeném území.

Za předpokladu vzniku mokřadů bude dle dokumentace zapotřebí realizovat odvodňovací kanál, který by ochraňoval sousední pozemky před zamokřením. Jedná se údajně o oblast břehů cca do 1000 m nad profilem jezu. Zpracovatel dokumentace tedy pravděpodobně předpokládá, že vzduť hladina v řece, potažmo v prostoru případných mokřadů, bude na úrovni, která zamokření pozemků může způsobit. Není vysvětleno, proč v okolí případných mokřadů zamokření hrozí, zatímco v okolí koryta Moravy po vybudování jezu nikoliv. Tyto informace v dokumentaci chybí.

Vlivy na živé složky přírody

Vliv na flóru je očekáván spíše pozitivní (přiblížení úrovně hladiny blíže stavu před regulací toku).

Hlavním očekávaným negativním vlivem na faunu je změna podmínek ve vlastním korytě řeky Moravy. Do cca 3 km nad navrženým jezem dojde k zániku proudných úseků. S tím souvisí očekávané zanášení dna v tomto úseku jemnými částicemi (změna prostředí oproti stávajícím úsekům s hrubozrnným dnem). Důsledkem bude změna skladby bentonů, což představuje také změnu potravní nabídky pro ichtyofaunu. Dojde tedy ke změně druhové skladby ichtyofauny v nadjezí. Dle dokumentace se bude jednat o změny početnosti populace jednotlivých druhů, k úplnému vymizení žádného druhu, včetně reofilních, nedojde.

Hodnocení vlivů na je založeno na naturovém hodnocení, které tvoří přílohu dokumentace a bylo zpracováno RNDr. Jiřím Veselým a na biologickém hodnocení vypracovaném Mgr. Stanislavem Mudrou v září 2009.

Závažným aspektem hodnocení vlivů záměru je dopad na EVL Chropyňský luh. V případě posuzovaného záměru není splněna podmínka „udržení kvality lokality z hlediska naplňování jejích ekologických funkcí ve vztahu k předmětům ochrany“. Cílem ochrany je zachovat vhodné podmínky pro předmět ochrany v přítomném ekosystému (způsob fungování ekosystému má být z pohledu zachování, popř. zlepšení stávajícího stavu předmětů ochrany příznivý). Tento přístup je nezbytný pro zachování možnosti úspěšné budoucí revitalizace vodního toku, který byl v minulosti poškozen nešetrnými antropogenními zásahy.

Jak vyplývá z odborných studií i dokumentace, záměr z pohledu předmětů ochrany s výjimkou Bobra evropského podmínky v dotčené části toku zhoršuje, tzn. nezachovává ani nezlepšuje stávající stav, jak je požadováno v definici celistvosti lokality. V posuzované dokumentaci a autorizovaném naturovém hodnocení je uvedeno, že negativní důsledky záměru lze navrženými opatřeními pouze zmírnit, nikoliv eliminovat.

„Ochuzení druhové diverzity jednotlivých biotopů“ zmiňované v definici celistvosti po realizaci záměru podle všech předpokladů, informací v textu dokumentace, v naturovém i biologickém hodnocení, po realizaci záměru nastane (nadjezí v úseku o délce několika km). Jedná se nepochybně o narušení celistvosti lokality.

V návaznosti na výše uvedené skutečnosti nelze souhlasit se závěrečným souhrnným hodnocením v dokumentaci, že záměr nemá významný negativní vliv na předměty ochrany ani celistvost lokality.

Vlivy na krajinu a krajinný ráz

K významným vlivům nedejde.

Vlivy na dopravní a jinou infrastrukturu

Předpokládán je nevýznamný vliv.

Vliv na hmotný majetek, kulturní památky a tradice

Vliv záměru na kulturní památky a tradice bude nulový. Vlivy na hmotný majetek jsou v dokumentaci hodnoceny nedostatečně. Trvají nejistoty spojené s dopady trvalého vzestupu hladiny podzemní vody v okolí řeky Moravy po vybudování jezu. Na základě informací poskytnutých v dokumentaci nelze vyloučit škody na pozemcích a případných podsklepených stavbách v blízkosti řeky.

Jiné ekologické vlivy

Pozitivní vliv souvisí s úsporou emisí, která nastane při využití obnovitelného zdroje energie. Tato úspora je svým rozsahem při navrženém nízkém výkonu MVE a při výše uvedených významných negativních vlivech záměru na ŽP nepodstatná, u záměru neexistuje naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu.

Souhrnně nelze souhlasit s celkovým hodnocením v dokumentaci, že záměr v podobě, ve které byl předložen, lze označit pro dané území jako únosný a podmíněčně akceptovatelný.

III.2. Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí

Technické a technologické řešení a rovněž navržený způsob provozování MVE odpovídá požadovanému nejvyššímu stupni ekonomicky realizovatelných pokrokových technologií a způsobů provozování, které jsou za účelem omezení emisí do jednotlivých složek životního prostředí prakticky ověřeny jako nejlepší dostupné techniky (BAT – Best Available Technique).

Ve stávajícím stupni přípravy záměru je možno technické řešení investora považovat za nejlepší dostupnou techniku s ohledem na požadavky ochrany životního prostředí.

III.3. Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí

Opatření uvedená v dokumentaci je možno považovat za propracovaná, přiměřená charakteru a rozsahu záměru. V daném případě je však nelze považovat za dostatečná pro zajištění únosné míry negativních vlivů na životní prostředí.

S ohledem na kategorický požadavek ochrany EVL na zachování, popř. zlepšení podmínek příznivých předměty ochrany, přichází v úvahu prakticky jediné možné negativní vliv záměru na ekosystémy vodního toku zcela eliminovat. To v případě navrženého záměru není splněno.

Při zachování navržených parametrů záměru (zejména umístění, výška a dosah vzdutí jezu) jsou adekvátní kompenzační opatření vyloučena.

III.4. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Posuzovaná dokumentace je předložena v jedné variantě.

III.5. Vypořádání vyjádření k dokumentaci (oznámení) a k posudku

III.5.1. Vypořádání vyjádření k dokumentaci

K posuzované dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí bylo příslušnému úřadu předloženo 14 vyjádření a stanovisek dotčených obcí, územních samosprávných celků a dotčených správních úřadů.

Vypořádání, resp. komentáře ke všem požadavkům a připomínkám obsaženým v doručených vyjádřeních je zpracováno v kapitole V. posudku.

III.5.2. Vypořádání vyjádření k posudku

Bude případně provedeno po veřejném projednání.

III.6. Stanovisko příslušného úřadu z hlediska přijatelnosti vlivů záměru na životní prostředí s uvedením podmínek pro realizaci záměru, popřípadě zdůvodnění nepřijatelnosti záměru

Dokumentace byla posouzena dle požadavků paragrafu 9 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí v rozsahu Přílohy č. 5 tohoto zákona a po zvážení všech výše uvedených skutečností, rizik a přínosů Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí jako příslušný úřad vydává dle § 10, odst. (1) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých dalších zákonů na základě dokumentace, posudku a veřejného projednání dle § 9, odst. (9) uvedeného zákona

nesouhlasné stanovisko

k realizaci záměru „**Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84**“.

Odůvodnění:

Vliv záměru na EVL Morava - Chropyňský luh bude významně negativní. Jedná se o významný rušivý až likvidační vliv na podstatnou část stanoviště a populace předmětů ochrany, významné narušení ekologických nároků stanoviště a předmětů ochrany, významný zásah do biotopu a o významný negativní vliv na celistvost lokality. Tento negativní vliv vyplývá z charakteru záměru a nelze jej eliminovat. Vylučuje realizaci záměru.

Umístění záměru na ekologicky cenném toku Moravy s malým spádem, tzn. s velkým dosahem vlivu vzdouvacího objektu, je z hlediska ochrany životního prostředí nevhodné. Samotná pozitivní myšlenka více využívat obnovitelné zdroje energie nemůže být argumentem pro výstavbu záměru s případným významným negativním vlivem na životní prostředí. Společenské přínosy záměru nevyvažují jeho možné trvalé negativní vlivy.

Zpracovatel posudku a dokumentace hodnotí akceptovatelnost záměru rozdílně. Ve sporných případech je nutno v procesu posuzování vlivů na životní prostředí uplatňovat zásadu předběžné opatrnosti.

Další zjištěné nedostatky dokumentace v případě jejich odstranění nevylučují realizaci záměru:

- Vliv na půdu je v dokumentaci nedostatečně vyhodnocen (dokumentace nevyvrátila obavy z degradace půd vlivem trvalého zvýšení hladiny podzemní vody).
- Vliv na hmotný majetek je v dokumentaci nedostatečně vyhodnocen (možnost zamokření pozemků a snížení produkční schopnosti vlivem degradace, ovlivnění základových konstrukcí zvýšenou hladinou podzemní vody).
- Vliv na podzemní vodu je v dokumentaci nedostatečně vyhodnocen (není řešena případná kontaminace vyluhovaná ze starých ekologických zátěží vlivem zvýšené hladiny podzemní vody).

Toto stanovisko nenahrazuje vyjádření dotčených správních úřadů, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů.

Platnost tohoto stanoviska je 2 roky ode dne jeho vydání s tím, že platnost může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí).

V Olomouci, dne2010

Razítko příslušného orgánu

Jméno, příjmení a podpis zodpovědného zástupce příslušného orgánu

ZÁVĚR

Posudek byl zpracován dle § 9 zákona č.100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí na základě Dokumentace a vznesených připomínek ke stavbě „Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84“. Dokumentace vlivů záměru na životní prostředí byla zpracována Ing. Alexandrem Mertlem, držitelem autorizace k posuzování vlivů na životní prostředí č. j. 961/196/OPV/93 ze dne 7.6.1994 s prodloužením platnosti autorizace rozhodnutím MŽP č.j.: 45335/ENV/06 ze dne 7.7.2006.

Posudek se v relevantních částech opírá o posudek autorizované osoby podle §45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vypracované v rámci předkládaného posudku RNDr. Lukášem Mertou, Ph.D.

Po zvážení všech výše uvedených skutečností, rizik a přínosů nedoporučuji záměr „Vodní dílo Věrovany a související biotopy, Morava, nový jez ř. km 200,84“ k realizaci.

Prohlašuji, že jsem se nepodílel na zpracování oznámení ani dokumentace posuzovaného záměru.

Datum zpracování posudku:

11.5. 2010

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele posudku:

Ing. Vladimír Rimmel
Havlíčková 818
742 83 Klimkovice
Tel.: 603 112 170
E-mail: rimmel@rceia.cz

Autorizace ke zpracování posudku: č.j. 3108/479/opv/93, vydáno dne 3.6.1993,
prodlouženo rozhodnutím MŽP, č.j: 34063/ENV/06.

Na zpracování posudku se podílel: Ing. Radim Seibert, RC EIA s.r.o., seibert@rceia.cz

Podpis zpracovatele posudku: